

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja „Jutro“ izdaja
vsak ponedeljek zjutraj. — Na-
ročja se posebej in velja po pošti
prejemana Din 4.-, po raznašal-
cih dostavljena Din 5.- mesečno.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon
št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 65.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

POHOD JADRANSKIH STRAŽARJEV

Mogočen uspeh XI. glavne skupščine oblastnega odbora JS v Novem mestu — Jadranska Straža prodira med vse sloje naroda — Pričetek novega dela v novem desetletju

Novo mesto, 2. aprila.

Današnja glavna skupščina ljubljanskega oblastnega odbora Jadranske Straže je bila pač najvidnejši dokaz mogočnega pohoda te naše prevažne organizacije med narod. Novo mesto je sprejelo skupščinarje, ki so prišli v častnem številu iz Ljubljane kakor tudi iz drugih večjih naših krajev, vse okrašeno z zastavami in nasmehljano v toplem pomladnem dopoldnevu. Po sinočnji akademiji, ki je zaradi vzorne pripravljenosti vseh nastopajočih in s primerno izbranim sporedom ustvarilo pravo, odkritosrčno navdušenje, so bili danes predstavniki oblastnega odbora in ostali gostje pri prihodu jutranjega ljubljanskega vlaka na kolodvoru pristržno pozdravljeni od strani neumorno delavnega učitelja Viktorja Pirnatja. Zahvalili se mu je predsednik oblastnega odbora g. podban dr. Pirkmajer. Takoj na to so se gostje s pripravljeno avtomobili odpravili v mesto, vrli Sočani pa so naravnost iz Ljubljane prispeli z velikim, nabito polnim avtobusom.

Na Glavnem trgu je bila zbrana večstotna množica, pred rotovžem je goste sprejela mladina novomeških in okoliških šol vsa z malimi trobojkami v rokah, ter najvidnejši predstavniki Novega mesta. Novomeško godbeno društvo je sviralo v pozdrav. Nato pa je izpregovoril prisrčno dobrodošlico g. župan dr. Režek, ki je zlasti poudaril, da je dolenska metropola visoko počaščena z glavno skupščino tako odlične in važne nacionalne, vsedržavne organizacije. V imenu sokolstva je nato starosta dr. Vasič v krepkih besedah poveljeval smotro Jadranske Straže in sporočil najtoplejšje bratske pozdrave sokolskih src. Množica mu je pritrtila z živim, odkritim odobravanjem. Pozorno je nato poslušala zahvalo g. podbana dr. Pirkmajerja, ki je se posebno poudaril, da je oblastni odbor JS letos po 10 letih dela prekinil z dosedanjim tradicijo in izbral svoje glavne skupščine izven Ljubljane, prvič v Novem mestu, da počasti petletno delo najmlajšev podružnic. Prišel je v najmočnejšo postojanko Jadranske Straže na podeželju. To naj bo mejnik novega dela, novega razmaha, predvsem pa kar najvidnejšega organiziranja mladine. Mladi rod mora postati naša garda — g. podban je pokazal na tri zdrave, krepke fantičke, ki so stali strumno pred njim v novih krojih s čepicami mladih jadranskih stražarjev. Seveda je tudi izvajanja g. podbana sprejelo vse ljudstvo z nezadržanim odobravanjem. Godba je zaigrala državno himno. Takoj nato se je razvil impozanten sprevod. Za godbo se je razvrstila šolska mladina, vihrajoč z zastavicami, in iz tisočih mladih grl se je glasilo navdu-

šeno vzklikanje Jadranski Straži, kralju, prestolonasledniku, državi, Jadranu. Razigrano razpoloženje mladine je pritegnilo za seboj vsa ostala množico, ki se je v dolgem sprevodu in skozi špalir domačinov pomikala proti Sokolskemu domu.

V sokolski dvorani

Prostorna dvorana, ki je komaj sprejela vase množico, je bila pestro okrašena z girlandami zastavic in s krasnimi emblemi Jadranske Straže. Oder je bil okrašen s kraljevim kipom. V prosceniju, prepasanem z ogromno trobojko, pa je bila postavljena velika podoba pokrovitelja JS, prestolonaslednika Petra. Do čim so sprednje prostore zasedli poleg delegatov najvidnejši predstavniki, so se v ozadju zbrali domačini, mladina pa je napolnila galerije. Predsednik dr. Pirkmajer je otvoril impozantno skupščino s pozdravno besedo najskrbnejšemu čurvarju Jadranu, Nj. Vel. kralju. Udanostna brzojavka je bila sprejeta z navdušenim odobravanjem, enake brzojavke prestolonasledniku Petru, predsedniku JS banu dr. Tartaglju in banu dr. Marušiču. Nadalje je g. predsednik pozdrvil zastopnika bana g. inspektora Vrhovnika, sreskega načelnika Logerja, tajnika centra le dr. Rubiča iz Splita, komandanta žandarmerije polkovnika Tartaglja, zastopnika Sokola KJ dr. Vasiča, zastopnika Ljubljanske sokolske župe in »Soc« g. Čotarja, zastopnika učiteljskega g. Engelmanova in Kumelja, zastopnika rezervnih oficirjev in Aerokluba g. Pogačnika, zastopnika prosvetnega oddelka direktorja Vagaža, vse delegate in prijatelje Jadranske Straže. Obširneje je g. predsednik v izbranih besedah opisoval priprave za proslavo desetletnice jadranskega pokreta v naših krajih in razvijal bodoči program, v katerem bo mladinska akcija tvorila najvažnejšo točko.

Ko se je senator dr. Rožič zahvalil Sočanom za izredno častno udeležbo, je inspektor Vrhovnik sporočil pozdrave g. bana dr. Marušiča, nato je burno pozdravljen izpregovoril dr. Rubič in v temperamentnih izjavah je podal tolikanj zadovoljive podatke o razmahu Jadranske Straže po vsej državi, da je vsem prisotnim vili mnogo nove ljubezni do dela za naš Jadran.

Toplo pozdravljen je g. Viktor Pirnat izrekel zahvalo oblastnemu odboru za podelitev, nato pa je g. predsednik predčital brzojavne pozdrave bana dr. Tartaglja, ljubljanskega župana dr. Puca in policijskega upravnika Kerševana. Sledilo je izbrano poročilo vzornega tajnika g. svetnika dr. Željka Jegliča, ki je v glavnem podal naslednjo sliko dela in razmaha Jadranske Straže v naših krajih:

Pregled dosedanjega dela

Deseto poslovno leto je za nami, 10 let uspešnega delovanja. V skladu s pravili JS je tudi naš odbor pristopil lani k preureditvi notranjega poslovanja in sklenil izenačiti svojo poslovno dobo s koledarskim letom. Poslovno dobo, ki je za nami, bi mogel deliti na tri epohe: poletje — dopusti, jesen — prebujenje in zima — splošno paro naprej! Ko so lanske jesen zaradi trogriški levi, se je prebudili tudi kranjski Janez in pokazal svojo, tolikokrat že dokazano narodno zavednost, pa tudi svojo ljubezen do morja. Tako je v O. o. samem, kakor tudi izven njega, posebno v tedaj že obstoječih krajevnih odborih, se je namah pričelo živahnejše gibanje, pripravljeni so se propagandni programi, iskalo se je novih idej, od moža do moža se je pričela širiti ideja JS, dokler ni v teku zime vzplamtel s takšno silo med narodom, da je danes le še zelo malo krajev v dravski banovini, kjer ne bi še bilo člana, zastopnika ali prijatelja JS.

Tudi iz nacionalno socialnega stališča pomeni X. poslovna, jubilejna doba važen mejnik v delovanju ljubljanskega Oo. Že preden je padla na lanskem kongresu v Skopju deviza, da JS preide od čisto idejnega k ustvarjajočemu nacionalno-socialnem delu, je bilo na drugi seji naše eksekutive sklenjeno da mora Oo najti sredstva in pota, da omogoči predvsem mladini, pa tudi odraslim članom JS, osebno spoznavanje morja samega, važnosti morja za državo in okrepitev članstva na morju samem. Izhajajoč iz dejstva, da prihaja vsaka pravilna evolucija iz mladine, se je začelo delo pri njej. Naj mi bo dovoljeno izreči samo to pričakovanje, da ni med Slovenci nikogar, ki ne bi bil prežet iste misli in iste srčne želje; zastaviti vse moči in staviti vse moči na razpolago skupni ideji vseh Jugoslovenov: naše in naše mladine je morje Jadransko! To pa pokažemo s tem, da pipiramo vespovsod JS, da ustanavljamo, kjerkoli mogoče njene podružnice in da širimo njene ideje, ker le tako bo možno mogočnim falangam jadranskih stražarjev braniti geslo JS: Čuvajmo naše morje! Roke proč od slovanskega Jadrana!

Notranje in propagandno delo.

Svoje prostore ima oblastni odbor slej ko prej skupno s krajevnim odborom Ljubljano in vzdržuje svoje pisarno, ki je do konca 1932 poslovala popoldne, pa da sedaj zaradi narasle delovne poslušne ves dan. Brez lastne pisarne sedaj sploh ne bi mogli izhajati.

Oblastni odbor ima razne sekcije. Propagandni je največji g. dr. Oblak, daje je sekcija za podmladek z g. dr. Or-

lom na čelu, ekonomska sekcija z g. sp. Verbičem, sekcija za zastavo, katero je vodil g. podpredsednik Stupica in prireditvena sekcija, kateri je načeloval predsednik Ko Ljubljana, g. Pogačnik. Osrednji odbor je imel v pretekli poslovni dobi osem rednih plenarnih sej in številne sestanke eksekutive in posameznih sekcij. Dopisov je deseto 179, a odposlanih je bilo 551. V tem poslovnem letu je prišla družbeno pisarna sama z raznošljivostjo številnejših dopisov, poslovnih itd. na lastnem raznošljivem aparatu. V propagandne svrhe je prevzel osrednji odbor Ljubljana od mariborskega Oo 1000 izvod brošure »JS in njen namen«, katere je razposlal šolam, raznim privatnikom in oblastvom, da seznanjajo tudi dotlej še večji del neinformirano podeželje s cilji JS.

Razen tega je bilo s posredovanjem Oo izdanih 1083 predmetov propagandnega značaja v skupni vrednosti preko 8000 Din.

Oo je sodeloval z ostalimi narodnimi organizacijami, osebno omili narodno-obrambenega značaja ob večjih narodnih prireditvah. Po dveh delegatih se je udeležil glavne skupščine JS v Skopju. Ta je bila zamišljena kot važen mejnik v delovanju JS. Od več ali manj ideološkega dela naj bi se prešlo na ustvarjajoče delo, osebno v socialno-humanitarnem pogledu. Razprava je bila vseskozi stvarna in doseženi so bili leži rezultati. V razmeroma kratkem času je uspelo predelati pravila in vse poslovne, v katere se je vnesla marsikatera potrebna sprememba. Sprejet je bil tudi sklep, da se mora gotovina vlagati le v Pošto, hranilnico ali Državno hipotekarno banko, dočim prejšnja mejo za vložitev denarja v druge bančne zavode riziko in odgovornost odbori sami. — Presenetljivo je bilo zanimanje in navdušenje vsega prebivalstva vladarske banovine, s katerim je spremljal prihod delegatov, potek skupščine in končno, kako pristržno so se Skopjanci postavili od delegatov. Vsakemu od njih je ostal v trajnem spominu deževni večer na skopjski postaji, ko je navdušena mladina prirejela brezprimerne manifestacije JS in njenemu predsedniku g. dr. Tartaglju.

Pri vseh društvenih se opaža, da se predavanja, posebno proti vstopnini, zelo slabo obiskovana. Poskusiti bi treba, ali se ne bi dalo predavanja udomačiti s predvajanjem skopjskih ali epidiaskopičnih slik. Žal, letos odboru finančna sredstva tega niso dovoljevala; upajmo, da bo novi odbor v tem bolj srečen. Vendar je tajnik Ko Ljubljana g. Marjanovič petkrat predaval v radiu o temi: »Jadransko morje v toku leta in sedaj že dvakrat o temi: »Trogir

in njegove znamenitosti«; g. dr. Böhm je predaval ob priliki organizacije mornariškega odseka pri Ko Kranj in ob priliki prvega družabnega večera mornariške sekcije v Ljubljani o mornarskih doživljajih. Viktor Pirnat je imel na glavni skupščini v Skopju pred zastopniki vse države in Čehoslovaške nad vse dobro uspelo predavanje o temi: »Slovenci in Jadran.« Razen tega je imel številna predavanja po raznih krajih Dolenjske in našem morju in o ciljih JS. Pripravljena imamo tudi štiri predavanja splošnega značaja, ki se morejo porabiti ob raznih prilikah v propagandne svrhe.

S pomočjo posameznih članov osrednjega odbora, katerim je izreči posebno zahvalo, je uspelo našemu odboru objaviti v raznih naših časopisih od časa do časa aktualne propagandne članke in notice, ki so gotovo tudi v precejšnji meri pripomogli k temu, da se dvigne zanimanje za JS vobče. Hvala časopisju in našim marljivim novinarjem! Zaradi preobremenitve odbora z organiziranjem novih postojank JS se je izvedba ostalih propagandnih sredstev (izlet, prireditve, sestanki itd.) prepustila posameznim krajevnim odborom.

Raznih organizacij.

Ob pričetku tega poslovnega leta je Oo Ljubljana obsegal vsega tri krajevne odbore in več poverjenstev, od katerih pa so uspešno delovali le Ko Ljubljana in Novo mesto in poverjenstvi Bled in Brežice. Zato si je zastavil Oo kot prvo svojo nalogo, da oživi že obstoječe svoje ogranke in da iz njih dalje razpore organiziranje novih ogrankov v svojem območju. V to svrhu si je izbral nekaj svojih že izkušnih in požrtvovalnih sodelavcev, s katerih pomočjo je uspelo v kratkem času poživiti delovanje v Kranju in v Skopju. Leta, nadalje je Oo zaprosil poznane osebnosti, ki so si že v drugih nacionalnih zadevah pridobile velike zasluge, za posredovanje v svrhu ustanovitve poverjenstev in krajevnih odborov. Mnogo je bilo dopisovanja, mnogo je bilo treba pomoči, a slednjé se je vendar dosegel željeni uspeh in naš v zadnjem času se dan za dan prijavljajo novi ogranki.

Prvi se je ustanovil v Laškem, sledile so Trbovlje, nato Vrhnik in pretekli torki Kočevje. Vsi ti novi krajevni odbori izkazujejo že ob ustanovitvi pravo ležbo članstva in obetajo porast. Razen tega sta bili letos ustanovljeni poverjenstva v Trebnjem in v Metliki. Odobrena so pa od pristojne oblasti že pravila za nova krajevna odbora v Sevnici in Brežicah, dočim so pravila že vložena na pristojnem mestu za krajevni odbor Višnjo goro in Litijo. Tudi Dol pri Hrastniku se že giblje.

Tako šteje danes Oo Ljubljana 7 krajevnih odborov in 5 poverjenstev, ki vsa lepo delujejo, a pripravila se ustanovitev nadaljnjih 4 KO in 1 poverjenstva. Morem izreči pričakovanje, da bo novi Oo ob letu mogel poročati opodvojenemu številu KO in poverjenstev. Gorenjska se drami! Snujejo se ogranki JS v Radovljici, na Bledu, Bohnjski Bistrici, Koroski Bli, na Jesenicah, v Kropi, na Ovišah, Kranjski gori, Trzinu, Kamniku, Cerklju, Ložu in Logatcu. Ne dvomimo, da bodo tem krajem sledili še razni drugi.

Ob koncu poslovnega leta šteje oblastni odbor 12 ogrankov z 2551 članom, kar pomeni nasprotno lanskemu poročilu porast za 7 ogrankov in 1554 članov. Glede imovine navajam, da so do 31. XII. 1932 že poslali KO imeli skupne imovine Din 7.203 Din. Če pristejemo k temu saldo Oo samega v znesku 5.096 Din, se nam imovina Oo reprezentira z zneskom Din 12.299, kar je pa bora malo.

Organiziranje mladine

Oo je polagal največjo važnost na organiziranje mladine v podmladkih JS. Prosvetna uprava je bila naklonjena in tako je odbor razposlal šolskim vodstvom prošnje za organiziranje podmladka. Ti pozivi so bili najprej odposlani vsem srednjim, meščanskim in večjim narodnim šolam, skupno 210, a kasneje še vsem osnovnim šolam od trirazredne navzgor, skupno 78. Že v najkrajšem času so se prijavili številni podmladki, videlo se je, da so že komaj pričakovali našega poziva in da so z največjim veseljem pristopili k organiziranju mladih stražarjev. Ugotoviti moram, da pri tem večji kraji niso baš prednjačili, nasprotno je bil odziv baš z dežele močnejši. Složno s svojimi učenci je pristopilo tudi učiteljsvo v krog članstva JS. Naslednje številke se niso popolne in jih navajam le, da vidite uspeh, odkar smo pričeli v decembru s to akcijo. V območju ljubljanskega Oo je sedaj osnovanih 45 sekcij podmladka z nad 5030 člani. Če primerjamo te podatke z lanskim poročilom Izvršnega odbora, po katerem je bil ljubljanski Oo s 3 sekcijami (295 člani) uvrščen v razpredelnici kot 17., bi po prejšnjih podatkih po številu sekcij bil na prvem, po številu članstva pa na drugem mestu.

Ta velikanski razmah podmladka JS je naložil Oo tudi velike dolžnosti. Na eni strani je nastala nujna potreba, najti sredstva podmladku, nuditi in preskrbeti mu primerno letovališče, mu omogočiti česte ekskurzije na morje, mu pribaviti primerno literaturo in snov za priložnostne deklaracije in akademije, na drugi strani pa je administracija podmladka zahtevala nujno preosnovanje poslovanja v odboru samem. Oo se je lotil takoj tega dela in pričel s pripravami za izvršitev sprejetih zaključkov. Uvedel je obširno akcijo materialne narave, da bi si osiguril sredstva za ureditev lastnega letovališča, podvel je po-

trebne intervencije na merodajnih mestih, da doseže slično zagrebškemu Oo prepustitev primerne objekta ob morju za te svrhe in bavil se je s pripravi za izdajo posebnih šolskih in pisarniških potrebščin pod firmo ljubljanskega Oo JS. Te akcije sicer danes še niso zaključene, vendar so že v toliko napredovale, da lahko mirno ugotavljam, da bo njih uspeh sigen.

Razmerje do drugih oblastnih odborov in do centrale

Vsi člani JS kjerkoli v državi smo složni v tem, da je cilj posameznika in skupni naš cilj: ustvariti v narodu močno zavest o veliki važnosti, koristi in dobroti jugoslovanskega morja. Ta vzajemnost se je izkazal vsikdar: v priložnostnem dopisovanju, ob skupnih sestankih na sejah glavnega odbora, na glavni skupščini, pri skupnih izletih itd. Posebno prisrčni in čisti pa so bili stiki, ki smo jih imeli z Oo: Maribor, Zagreb, Beograd in Split. Najbolja skupnost na upravnem teritoriju dravske banovine je že sama po sebi nalagala tako našemu, kakor mariborskemu odboru čim tesnejše sodelovanje, ki se je osebno pokazalo na sejah Glavnega odbora in pri zadnji glavni skupščini JS. Zaradi čim ožjih stikov in skupnega ravnanja za vse območje dravske banovine je ljubljanski Oo predlagal ustanovitev banovinske eksekutive, v katero bi odposlal vsak Oo tričlansko delegacijo in ki bi se redno vsak ali vsak drugi mesec sestajala izmenoma v Ljubljani ali Mariboru. Eksekutiva naj bi obravnavala vse one zadeve večjega obsega, ki se morajo izvesti istočasno za območje obeh Oo, pa tudi one zadeve, pri katerih je pričakovati večjega uspeha, če se izvedejo skupno za vso banovino. Tu je bilo predvsem mišljeno organiziranje podmladka, prirejanje izletov, izdajanje poljudne pomorske literature v naših ljudskih knjižnicah, izdajanje skupnega doma na Jadranu, način pridobivanja tozadevnih sredstev itd. Upam in želim, da bi se doseženo prisrčno in prijateljsko razmerje ne samo obvarovalo, marveč v interesu skupne stvari le še poglobilo.

Ob priliki XII. glavne skupščine je beograjski Oo sprožil misel za ustanovitev skupnega doma JS za Oo Ljubljana, Zagreb, Beograd in Skopje. Idejo je iz splošno narodnega, pa tudi iz ekonomskega stališča zelo pozdravil. Podmladki, pa tudi člani JS poedinih navedenih Oo bi prišli v tem domu v ožje stike, gojilo bi se medsebojno spoznavanje, sklenila bi se prijateljstva in pospeševala bi se s tem naša jugoslovanska skupnost. Stroški zgraditve bi pa za posamezne Oo bili tudi manjši, kakor če bi si vsak Oo zgradil svoj dom. Načrt je obsegal tudi namero, da se dom zgradi v takem kraju in na tak način, da bo uporabljen za izveste tečaje tudi pozimi in bo s tem amortizacija lažja in hitrejša. Ker pa ravno v zadnjih časih igra vprašanje razpoložljive glavnice največje vloge, je ta akcija nekoliko zastala in se je posebno naš odbor izjavil, da mora najti pred vsem sredstva za ustvaritev temeljne glavnice, nato bi šele mogli pristopiti obravnavanju načina participacije in realizacije.

V zadnjih tednih pred oblastno skupščino se je prijavila akademska sekcija beograjskega Oo JS z željo, da priredi za velikonočne praznike ekskurzijo 70 svojih članov v dravsko banovino. Sigurno je, da bodo te sledili še drugi in zato bo moral novi odbor storiti vse, da omogoči tem in sličnim ekskurzijonistom prisrčen sprejem in ugodno bivanje.

S centralo, z izvršnim odborom JS smo takisto bili v najboljših stikih. Dopisovanje je postalo zelo pogosto, naše potrebe so vedno večje in lo jim ugodno, kolikor le more. Izvršni odbor je delno že realiziral zgradbo doma JS v Splitu, kjer more sedaj istosčasno prenočevati že preko 100 oseb. Dom leži zelo ugodno na lepi točki pod Marjanom in je ureditve prav primerna. Film JS, dolg preko 3000 m, ki ga je izdelala JS pod vodstvom znanega književnika Bartulovića, je dogotovljen in je bil že na III. glavni skupščini v Skopju izvajan. Kaže nam krasne posnetke vse dalmatinske obale in otokov od Sušaka do Skadra. Življenje in delovanje naroda, trgovsko in

vojno mornarico. Bo izvrstno propagandno sredstvo za vse odbore JS. Ob 10-letnici obstoja JS je izdal IO spomenico, v kateri je prikazan ves razvoj JS od njenega početka in je prav bogato ilustrirana. Vsak ogronek JS bi moral brezpogojno imeti v svoji knjižnici predvsem to jubilejno izdajo. Kakor nadalje veste je IO organiziral letos 20-dnevno potovanje po Jadranskem in Sredozemskem morju po razmeroma pravih cenah. Zanimanje je bilo veliko in z veseljem moram ugotoviti, da se je iz območja ljubljanskega Oo prijavilo 72 deležencev. Prepričani smo, da se bodo vsi ti prav navdušeni in z lepimi spomini vrnili s potovanja, da bodo širom dravske banovine raznesli lepoto morja in prijetnosti takega potovanja, nam pa s tem pripomogli, da se mogoče v bodočem letu tudi ljubljanski Oo povzpne k organizaciji daljšega pomorskega izleta.

Ideja JS je v območju ljubljanskega Oo prav lepo napreduje. Želja nas vseh je, da se prihodnje leto globoko ukorenini v široke mase, da tudi one čim prej občutijo potrebo in stopijo v naš krog. JS mora tudi v dravski banovini postati močna nacionalna organizacija, ki naj bo izraz jadranske zavesti vseh Slovencev. Vsi se moramo prepričati, da v morju leži moč, bogastvo in napredek naše države. JS je simbol moči in trdnje vseh Jugoslovenov, da ocvamemo in ohranimo naše morje. Mi ne iščemo krvavih borb, temveč želimo in hočemo, da ohranimo ono, kar je bilo od preko tisoč let naše in kar smo s stoletnih krvavih borbah zopet osvojili. V vprašanju Jadranu ni med nami nobene razlike, nobenega nesporazuma, ker je Jadran last vsa našega naroda. Vsi smo složni v tem in pripravljeni, čuvati ga, braniti in ocvati ga. Ako bomo znali in hoteli združiti in zediniti se v delu za ustvarjanje splošne pomorske zavesti in splošne nacionalne in državne jadranske orientacije, bomo postali ne samo stražarji Jadrana, marveč tudi graditelji pomorske J. goslarje! Zato: Čuvajmo naše morje!

Razhod in slovo

Ko se je polegla topla pohvala, je podal kratko blagajniško poročilo g. generalni direktor dr. S. I. o k a r v imenu nadzornega odbora pa je sporočil g. K. o s, da je našel vse poslovanje v največjem redu. Po soglasni razrešnici je bila navdušeno sprejeta lista nove uprave z dosedanjim predsednikom g. dr. Pirkmajerjem in v glavnem z dosedanjimi odborniki. G. predsednik dr. Pirkmajer se je zahvalil za zaupanje in podal smernice bodočega delovnega programa, o katerem bomo še izpregovorili. Med slučajnostmi so bili podani tehtni predlogi in so se izmenjale misli, ki so vse povdajale veliko voljo in sveži elan za novo delo. Prihodnja glavna skupščina bo v kraju, kjer se bo vršila kaka večja prireditve pod okriljem Jadranske Straže. Saj bo odslej oblastni odbor skušal preko svojih glavnih skupščin prikleniti nase vse večje kraje. da bo tako polagoma prebudil vso banovino k pravi jadranski zavesti. Ko se je še g. senator Rožič zahvalil g. Viktorju Pirnatu za vrgledno požrtvovalno delo, je g. predsednik v zaključni besedi ponovno izrazil zahvalo vsem krajevnim činiteljem, zastopnikom krajevnih odborov, županu dr. Režku in Sokolu za dvorano. Njegove besede, da naj Sokoli in jadranski stražarji stopajo v bodočnost ramé ob ramenu, je skupščina sprejela z burnim pritrdjevanjem.

Delegati in gostje so se nato podali v hotel »Metropol«, kjer so pri skupnem kosilu v družbi z najuglednejšimi novomeškimi predstavniki bile izrečene tehtne zdravice. Ob navdušujočih besedah gg. predsednika dr. Pirkmajerja, nadalje prof. Marjanovića, dr. Rubiča, dr. Böhma in vrhniškega župana Hočevarja, je bila ponovno poudarjena zahvala Novemu mestu, da je z vrgledno vsmo in ljubeznijo omogočilo tako krasen uspeh letošnje 11. glavne skupščine JS. V prekrasnem solnčnem popoldnevu so gostje posetili Grm in se z večernim vlakom poslovili od Novomeščanov z nepozabnimi vtisi.

Trezen madžarski glas

Organ pečujškega škofa ostro kritizira politiko sedanjega madžarskega režima in zahteva, da mora ostati Madžarska nevtralna in se ne sme spuščati v italijanske spletke

Pečuj, 2. aprila. »Pecy Hírek«, organ pečujškega škofa, ki ga urejuje Istvan Komocsy, je objavil zanimiv uvodnik, v katerem pravi: Madžarska diplomacija nima in ne more imeti druge naloge, kakor da zagotovi madžarskemu ljudstvu nevtralnost madžarske države. Gotovo je, da je Madžarstvo zelo potrebno italijanski prijateljstvu. Tudi ni mogoče negirati potrebe prijateljstva z Nemci. Toda v sedanjem težkem stanju so škodljivi vsi zapletljivi in je nujno potrebna ohranitev nevtralnosti. Čutimo, da je ta nevtralnost v nevarnosti. Povod se kaže le, da iščemo prijateljstva pri onih državah, ki so v napetih odnosih s Francijo. Na drugi strani se

ni storil nikak poskus, da bi si pridobili simpatije in podporo Francije. Na raznih mestih se stalno naglašja, da je bila velika napaka, ko je Cömbös opustil še one vezi, ki jih je imel Karolyi in s katerimi bi bilo mogoče pridobiti naklonjenost Francije. Jasno je, da vodita francosko politiko denar in diplomacija. To sta najjačja faktorja svetovne politike. Francoska diplomacija je s svojo supremacijo in energijo onemogočila avstrijsko-nemško carinsko unijo. Prepričani pa smo, da bi se z enako energijo zavela za madžarsko-avstrijsko carinsko unijo. Morda bi taka unija ne ugajala madžarskim kartelom. Gotovo pa bi mnogo pomagala madžarskemu kmetu.

Jugoslovenski tovorni parnik ponesrečil

Beograd, 2. aprila. p. Iz Bizerte poročajo, da se je na plitvinah med otokoma Galité in Filip Ville ponesrečil jugoslovenski tovorni parnik »Vladimira«, last: tvrdke Desnica in Jurisic v Splitu. Parnik je bil naložen z lešom ter se je »ako hudo« poškodoval, da se je potopil. 16 moč broječo posadko je rešil neki angleški parnik in jo izkrcal v Bizerti. Parnik je bil že starejšega tipa, zgrajen leta 1894.

Pričetek svetega leta v Rimu

Vatikan, 2. aprila. Včeraj je papež pred baziliko sv. Petra v navzočnosti 40.000 ljudi na slavnostnem način otvoril sveto leto obnem s proslavo 1900 letnice Kristusove smrti. Papež je stopil v baziliko pri »svetih vratih«, ki so navadno zazidana in so odprta le za trajanja svetega leta. Množica je kleče srečala njegov blagoslov. S tem so bile otvoritvene slovesnosti svetega leta končane.

Francija proti Mussolinijevemu načrtu

Francoska vlada je že sestavila svoje protipredloge — Sodelovanje štirih velesil se mora razvijati v prid vse Evrope in ne samo nekaterih držav

Pariz, 2. aprila. d. Francoska vlada pripravlja izpremenjvalne predloge k Mussolinijevemu načrtu o sodelovanju štirih velesil. Ta dela so že toliko dovršena, da bodo ti izpremenjvalni predlogi bržkone že jutri predloženi na ministrskem svetu v odločitev. Namen francoskih protipredlogov bo predvsem zaščita pravic tretjih. Francija se bo torej v prvi vrsti zavzela za zahteve, ki so jih postavili njeni zavezniški napram Mussolinijevemu načrtu.

Rumunski zunanji minister Titulescu, ki se mudi kot oficijelni zastopnik Male antante v Parizu, nadaljuje svoja pogajanja, ki jih vodi z veliko aktivnostjo, pri čemer se ne omejuje samo na uradna pogajanja s pristojnimi ministri, temveč je stopil v stike tudi s parlamentarci. Dočim se je v petek sestel s Herriotom, Davalom, Flandinom in drugimi, so za prihodnje dni določeni sestanki z raznimi senatorji. Titulescu je posetil tudi finančnega ministra Georges Bonnetta, ki je znan kot dober poznavalec podunavskega razmerja. Listi zlasti mnogo komentirajo njegov sestanek s predsednikom senatskega odbora za zunanje zadeve Berangerjem, ki je imel lani novembra daljše razgovore z Mussolinijem v Rimu. Prav tako se mnogo komentirajo njegovi sestanki s Caillauxem in ministrom za zrakoplovstvo Pierrom Cotonom, notranjim ministrom Chautempsom in poslancom desne Mandinom.

V razgovoru s Herriotom je dobil prav tako kakor pri sestanku z Daladierjem zagotovilo, da Francija ne bo pod nobenim pogojem zapustila svojih prijateljev. To je poudaril napram Titulescu tudi zunanji minister Paul Boncour. Prav tako ne gre več za sodelovanje Francije v direktoriju štirih velesil, če bi imel vsiliti svoje sklepe drugim državam. To je Francija takoj odklonila in po diplomatskem potu sporočila tako Macdonaldu, kakor Mussoliniju. Francoska ostaja brezpogojno dosledna svoji dosedajšnji mednarodni politiki v duhu pakta Društva narodov, ki ne pozna velikih in malih, temveč samo enakopravne države. Francija je že odklonila načelo hierarhičnega državnega, kakor ga zamišlja Mussolinijev načrt.

Včeraj se je v francoski javnosti polavila trditve, da bo Mussolinijev predlog izračen odboru evropske unije, o čemer je poleg drugih pisal tudi Pertinax v listu »Echo de Paris«, na pristojnem mestu pa zagotavlja, da taka namena ni obstojala. Tudi prihod francoskega poslanika v Rimu De Jovenela v Pariz se je v gotovih krogih povsem pogrešno tolmačil. V poučenih krogih izjavljajo, da poslanik De Jovenel ni sodeloval pri izdelavi Mussolinijevega načrta, kakor so trdili v gotovih desničarskih krogih. To je jasno vsem, ki poznajo odnose med Francijo in Italijo. De Jovenel, ki sta ga včeraj sprejela zunanji minister Paul Boncour in predsednik vlade, bo osebno obvestil o svojih razgovorih z Mussolinijem v Rimu tudi mandatarja Male antante, Titulescu, ki bo potem mogel točno informirati beograjsko in praško vlado o Mussolinijevih namelih, ki jih je zasledoval pri sestavi svojega načrta o osnovanju direktorija štirih velesil.

Pariz, 2. aprila. d. »Excelsior«, ki ima dobre zveze z zunanjim ministrstvom, se bavi z bivanjem Titulescu v Parizu in pravi, da je izmenjavanje nazirani med Parizom, Londonom, Berlinom in Rimom dalo francoski vladi povod za največjo rezerviranost o razvijajočih se pogajanjih, kar pa nikakor ne pomeni izpremembe dosedanje francoske zunanje politike, ki jo označuje takole:

1. Francija nikakor ne misli, da bi zapustila svoje prijatelje v sredini in vzhodu Evrope, taka zahteva pa tudi ni bila postavljena od nobene strani.

2. Francoska vlada je Macdonaldu hvaležna za njegova pogajanja v Rimu in Zenevi, pridržuje si pa popolno svobodo postopanja.

3. Francoska vlada je pripravljena preučiti v okviru in duhu pakta Društva narodov, ki ga smatra za oporišče svoje mednarodne politike, vse predloge, ki strme po ohranitvi miru.

4. Ni potrebno, da bi objektivna proučitev morala dovesti do pristanka na sumarične predloge, ki potrebujejo povsem dozore presoje s političnega, pravnega in tehničnega vidika.

5. Francoska vlada nikakor ne namerava odkloniti katerega člena pakta Društva narodov. Čl. 19. govori o proučitvi neuporabljivih določb mirovnih pogodb, vendar pa se nikakor ne sme ločiti od ostalega besedila pakta, kar se pravi, da se mora računati tudi s členi 10, 15 in 16, ki govorijo o nedotakljivosti mej držav članic Društva narodov.

6. Francija želi razširjen sporazum, ki bi obsegal zapadne velesile ter bi se mogel smatrati kot nekatere vrste regionalni pakt v okviru Društva narodov, vendar pa se Velika Britanija ne sme omejit samo na nasvete, temveč mora prevesti tudi odgovornost. Klub za čuvanje miru bo samo takrat lahko nudil dragocene uspehe, če bo delal na podlagi čl. 16 pakta Društva narodov, ki govori o medsebojni pomoči v primeru napada.

7. Ker se nasprotstva v naziranih dveh ne morejo sprejeti v pakt med štirimi, je potrebno, da se ugotovi ločeno pogoj, za sodelovanje med Francijo in Anglijo, kakor tudi med Francijo in Nemčijo. V tem pogledu kažejo pomirljivi nameni, ki navdajajo, kakor se zdijo vlade v Parizu, Londonu in Rimu na ugodne okoliščine za bodočnost, vendar pa se mora ugotoviti, da bi se moralo sodelovanje štirih velesil razvijati v prid vse Evrope in ne samo nekaterih držav.

Izjava Jovenela

Pariz, 2. aprila. AA. Francoski poslanik v Rimu je dal pri prihodu v Pariz zastopniku Havasa pomembno izjavo o Mussolinijevem načrtu. Naglasil je potrebo informiranja javnega mnenja, da se napravi ko-

nec kampanji za lažnimi vestmi, ki zastrupljajo ozračje. Jovenel je izjavil, da objavljeni načrt ni tisti, kakor se je rodil iz rimskih posvetovanj in čigar besedilo vobče še ni definitivno. Po Mussolinijevih mislih bo načrt pakta sestavljen tako, da bi bil v okviru Društva narodov. Dogovor med štirimi velesilami, ki imajo stalne seje v svetu DN, torej ne bi pomenil direktorija štirih velesil, ki bi hoteli vsiliti svojo voljo svetu, saj štirje glasovi ne morejo tvoriti večine v DN. Gre za to, da se doseže sporazum med štirimi stalnimi člani sveta DN, da se olajša ženevska posvetovanja in privede h koncu razorožitvena konferenca, če pa bi se ta konferenca izjalovila, naj bi te velesile predstavljale nekako jamstvo pred posledicami poloma konferenc in v vsakim nasilnim polzkom revizije mirovnih pogodb. Slo bi tedaj za splošne koristi in zato se nobena izmed štirih velesil ne bi mogla ogniti obveznostim take pogodbe. Mussolini trdno upa, je Jovenel zaključil svojo izjavo, da bo Francija ostala zvesta svoji politiki do Društva narodov in da bo izprevidela koristi tega pakta, ki bo okrepil ženevsko ustanovo.

Herriot o pravilnosti jugoslovenske politike

Pariz, 2. aprila. AA. V uvodniku lista »Depeche de Toulouse« piše pod naslovom »Diktatura četvorice« bivši predsednik francoske vlade in predsednik parlamentarnega odbora za zunanje zadeve Edouard Herriot o projektu pakta med štirimi velesilami in pravi med drugim, da vodi Italija proti Mali antanti ostro kampanjo, ki razkriva namere Mussolinijevega načrta. Nato izjavlja Herriot, da nima zaupanja v pakt četvorice, in pravi:

Občudujem modri ekspozice Jevtića v beograjskem senatu. Jugoslovanski zunanji minister je v tem ekspoziciji pri-

znal potrebo razorožitve in izjavil, da Jugoslavija sprejema angleški načrt kot temelj za nadaljnje razgovore, odklanja pa Mussolinijev načrt in Macdonaldov govor o reviziji mirovnih pogodb v britanskem parlamentu. Jevtić govori jezik časti in zdravega razuma. Jugoslavija si ne želi direktorija, ki bi diktiral svoje sklepe glede revizije mirovnih pogodb. Jugoslavija ima prav. V Jevtićevem govoru vidim potrdilo jugoslovenskega stališča in najboljši resumé o današnjem splošnem položaju. Varajo se tisti, ki mislijo, da bodo na poziv velesil male države pristale na to, da žrtvujejo katere svoje pokrajine. Tak postopek bi privedel k vojni. Pomisliti je treba, da je po Jevtićevem govoru ves jugoslovanski senat manifestiral za Francijo. To si razlagam kot poziv naši državi, naj ne zapusti svojih zvezništev iz svetovne vojne in po vojni.

Svoj članek zaključuje Herriot z besedami: Ne smemo sprejeti besedila, ki je nesprejemljivo v sedanjih oblikah. Zato tudi ne smemo iti v diktaturo četvorice, ki bi bila usodna za Društvo narodov in ki bi bila v absolutnem nasprotju z našimi interesi.

Pomirljiv glas iz Anglije

London, 2. aprila. AA. »Manchester Guardian« je objavil članek o rimskem paktu in izrazil zadovoljstvo, da dosedanj revizijski načrt ne predvideva nikake revizije pogodb izven okvirja Društva narodov. Premagati je treba še velikanske težave, pravi list na koncu, toda šele tedaj, ko se bo ozračje razčistilo in bodo predlogi postali jasnejši, se bo videlo, da so revizionisti manj slovi in manj nevarni, kakor mislijo njihovi nasprotniki.

Reforma smrtnih kazni v Nemčiji

Zločini zoper javno varnost se bodo kaznovali na večalih

Berlin, 2. aprila. d. Državna vlada je izdala napovedani zakon o proglašanju in izvrševanju smrtnih kazni. Zakon vsebuje dve določbi načelnega pomena. Smrtna kazen se more v bodoče izvrševati z obesa. Tako način justifikacije namesto z obglavljenjem s sekuro ali mečem se more odrediti, ako je bila smrt kazen izrečena zaradi zločina proti javni varnosti. Zakon daje tudi možnost za kazni po odredbi državnega predsednika za zaščito naroda in države s povratno veljavnostjo za čas od 31. januarja do 28. februarja. Če so bila v tem času povzročena dejanja veleizdaje, požiga, poplave ali eksplozije in so bili podani ostali pogoji za kaznovanje, se more zanje izreči smrtna kazen tudi tedaj, če so bila izvršena pred izdajo odredbe od 28. februarja.

Poluradno potrjujejo, da bodo požigalca nemškega državnega zbora Van der Lübbeja javno obesili takoj, ko izreče lipsko sodišče razsodbo. To obsejanje bo prvo v zadnjih 80 letih v Nemčiji.

Madžari proti Hitlerju?

Pariz, 2. aprila. AA. Dopsnik »Tempsa« poroča iz Budimpešte, da so dogodki v Nemčiji znatno ohladili madžarsko navdušenje za Hitlerjevo politiko. Dopsnik navaja madžarski list »Magyar Orszag«, ki piše v zvezi z nemškimi dogodki tudi o avstrijskem problemu. Med drugim pravi, da nimajo Madžari nobenega razloga da bi si želeli zmagati Hitlerjevega pokreta v Nemčiji. Glede priključitve Avstrije k Nemčiji misli madžarski list, da morejo samo diletanti misliti, da bi Italija kdaj pristala

Mestni ječar g. Jezovšek odhaja

Po 30 letih naporne službe in humanega dela se z gospo seli iz Ljubljane.

Ljubljana, 2. aprila. Z večerajšnjim dnem je stopil v pokoj gospod Franc Jezovšek, ljubljanski mestni ječar. Bil je v službi pri ljubljanski mestni policiji od 1. januarja 1902, torej dobrih trideset let. Svoj čas se je kot avstrijski vojak udeležil tudi mednarodne okupacije Krete; ko se je vrnil, je spet nastopil svoje mesto. V službi mestne policije je bil vse do tedaj, ko so ga pred dvajsetimi leti podzvalili, in je dosegel čin nadstražnika. Potem je bil dodeljen mestni tržni straži. Med vojno je bil ves čas, od prvega do zadnjega dne, vojak. Po preobratu je postal podvodja mestne tržne straže. L. 1923. pa mu je tedanji gerent dr. Krejčič prepustil v varstvo mestne ječe in g. Jezovšek je bil mestni ječar skoraj deset let.

Pod besedo ječar si človek predstavlja po navadi strogega, osornega, krutega moža, čigar naloga je, da za trdo, neusmiljeno roko kaznuje prestopke pregrehe in zločine. G. Jezovšek ni bil nič podobnega. V obveščanju s svojimi »strankami« malo jekel in skoraj robat, je bil g. Jezovšek v resnici izredno dober, čutečega srca. Jelniki so se zmerom prav dobro počutili v njegovi oskrbi, saj je g. Jezovšek imel zmerom vse človeško razumevanje za nezgode in spodbujanje, ki so mu v ječo dovajali goste. Zlasti zanemarjenim, zavrnjenim otrokom, ki jim je pogosto moral nuditi prenočišče, je bil pravi skrbni oče. S svojimi jelniki je zmerom humano ravnal nikdar ni bilo zoper njegovo poslovanje nikakih pritožb. Še več: njegovi jelniki so ga zmerom ohranili v toplem, prijaznem, hvaležnem spominu.

Prav tako na vsi, ki so morali kdaj uživati gostoljubnost naše mestne ječe, ostala v lepem spominu Jezovškova gospa.

pe, g. dr. Lah in dr. Pavel Karlin za Vodnikovo družbo, ga. Anči Kramerjeva, soproga ministra, in drugi.

Kmalu po 21. se je razvila neprilijena družabna zabava ob zvokih orkestra Odeona in domačega tamburškega društva. Medtem pa je povzel besedo predsednik društva direktor g. Reiser, ki je v daljšem zanosnem govoru podal historiat društvenega delovanja poudarjajoč, da je bilo društvo ustanovljeno v najhujših časih,

v dobi preganjanj Slovencev po avstrijskih oblastvih. Zahvalil se je vsem za lepo udeležbo ter zaključil govor z željo, da bi društvo tudi v bodoče tako lepo in še lepše procvitalo. Za njim je govoril narodni poslanec g. Rasto Puštolenski, nato pa direktor g. Jug, ki sta oba naglašala važnost društvenega delovanja in njegove uspehe. Družabni večer je pokazal krepko afirmacijo napredne in jugoslovenske misli v dvorskem okraju.

Iz mariborske kronike

Maribor, 2. aprila. Današnja nedelja je prinesla v Maribor ob lepeh pomladnem vremenu, ki ga je samo delno izkušalo motiti dopoldne nekaj deževnih kapelj, veliko živahnost in velestno vrvenje. Glavna zasluga na tem izrednem vrvenju gre predvsem sportnim prireditvam in veliki sokolski tomboli.

Sportniki so prisneli v Maribor po večini že včeraj popoldne in zvečer. Danes je sportnikom sledilo na novi sportni prostor SK Železničarja mnogo občinstva iz mesta in okolice, delno tudi iz drugih krajev naše in pa sosedne savske banovine.

Policijska kronika

Včerajšnjega dne in današnje nedelje je bila precej peštra. Posetniki Ivani Civilakovi na Gosposvetki cesti so neznani razbili ponoči ograjo pred njeno hišo in jo znatno poškodovali. Tesarju Francu Vrhovcu je izginilo s hodnika širčeve gostilne na Koroski cesti kolo znamke »Anker«. Na nekem gostilniškem vrtu v Tattenbachovi ulici je neznanec brez povoda napadel slikarskega pomočnika Miroslava Urejkana in ga z več udarci nevarno poškodoval. Brez predpisane luči in zvoncev je pridrvel snoci po Gajevi ulici na Korosko cesto 22letni pleskarji pomočnik Ivan L. in podrl na tla 9letno Zoro Gamzejevo, ki jo je hudo poškodoval na prsih in na desni nogi, tako da je morala iskati pomoči pri zdravniku.

Prebivalstvo severnega dela mesta je razburila snoci okoli 20. izredno močna detonacija.

V smeri od novega parka. Policija, ki je odhitela tja, je našla na tako zvanem Rožnem hričku ostanke več lepenke, ki jo je nekdo namenoma zažgal. Očitno je hotel s tem koga prestrašiti.

Tudi reševalna postaja je bila precej zaposlena.

Okrog 19. je bil poklican reševalni avto pred Veliko kavarano, kjer je zaradi hudega božjastnega napada obležal mestni delavec Avgust Nipič. Ko je nesrečnik odlegel, je na lastno zahtevo nadaljeval pot proti domu. Komaj pa je prekoratil državni most in prišel na Kralja Petra trg, se je ponovil še hujši božjastni napad. Nipič je obležal v tako hudih krčih, da so ga trije krepki moški s težavo obvladali. Z reševalnim avtom so ga nato prepeljali v bolnišnico. Prvo pomoč pa so na reševalni ambulanti nudili 42letnemu monterju Ivanu Schwablu iz Splavarske ulice, ki se je bil med delom nevarno poškodoval na desnici. 33letna Angela Punčuhova iz Studencev je pred državnim mostom padla s koleca in se poškodovala na glavi. V bolnišnico so pripeljali tudi 16letno učenko Julijano Čretnikovo iz Flama, ki je včeraj dopoldne padla in si zlomila levo nogo.

Nevarne poškodbe z nožem

Ljubljana, 2. aprila.

Nocoj se je spri v neki gostilni v Vevčah z nekim Dalmatincem 32letni Bernard Smrekar, stanujoč v Dobrunjah. Dalmatinec je zgrabil nož in prizadel Smrekarju hude rane v prsi in na roko. Nevarno ranjenega delavca, ki je izgubil mnogo krvi, je prepeljala reševalna postaja v ljubljansko bolnišnico.

Nevidna fronta vohunov v filmu

Ljubljana, 2. aprila.

Elitni kino Matica vrtil že nekaj dni izredno napet film »Spionage E 3«, ki nam v krepkih potezah pokaže, s kako rafiniranostjo in spretnostjo se je med vojno vse križem širila spionáža. Glavne vloge imajo Trude von Molo, Carl Ludwig Diehl in Alexa Engström. Film je večje režiral Richard Eichberg, ki mu gre vse priznanje, da je nelahko snov spravil z dobrimi igralci v lepo skladnost. Kakor je dosedanj obisk pokazal, je film vzbudil med ljubljanskim občinstvom veliko zanimanje.

Vsebinska filma se giblje v glavnem okrog mlade gojenke nekega hamburškega penzionata Elene Langejeve (Trude von Molo), ki pobegne iz penzionata in dobi službo v neki berlinski trgovini z muzikalijami. Tedaj ji usoda naprti velike pustošljivosti. Šef ji je izročil dragocene gosli, da jih ponese v Kodanj. Tam izve, da je v goslih nehotne prenesla v tujno važne vojaške listine. Prisljilo jo, da bi špionirala proti lastni domovini. Pa se znajde z vohunom Erikom Larsenom in oba sklepata svoji domovini pomagati. Lotila sta se nevarnega posla, bila sta v Londonu in načrti so se jima posrečili. Pri blaženem begu v avtomobilu pridrvita na morskobal, kjer ju čaka podmornica. Toda zmagoslavje okamenja na Larsenovem obrazu: Elen je mrtva. Položili so jo v podmornico, da jo prepelje v domovino. Posebno napeto so scene obstrjeljevanja na morju in metanje bomb na mesto.

Rež svojevrsten film, ki mora med občinstvom vzbuditi zanimanje, saj si sicer ne moremo lahko predstavljati, s kakšnimi mrtlini nevarnostmi je bil združen vohunski posel.

Žrtve hudih časov

Ljubljana, 2. aprila.

Davi se je odigrala na Stožah pri Jezici tragedija, katere glavni vzrok je v današnji hudi gospodarski stiski. 46letni Franc Čemažar, postrežek v Ljubljani in hišni posetnik iz Male vasi, je davi ob pol 7. odšel z doma, a kakšne pol ure nato ga je našel na Stožah obešenega na hrastu Franc Ramovš s Stož. Na kraj tragedije so prihiteli še drugi in hitro odvezali nesrečnika. Pa je bilo vse prizadevanje zaman, ker je bil Čemažar že mrtev.

pod kolenom, in 28letnega železovarilca Josipa Zavaznika, ki si je zlomil levo pod lehtnico.

V Topolski ulici v Studenčih je umrl danes

v 61. letu starosti splošno znani in ugledni carinski posrednik g. Josip Jaklič. Pogreb bo v torek ob 16.30. Bodi mu blag spomin!

Snoci je imelo v kavarniški dvorani hotela »Orel« svoj občni zbor

Združenje mariborskih trgovcev

pod vodstvom predsednika g. Vilka Weixla. Po pozdravu vseh navzočih je predsednik podal izčrpano poročilo o hudem položaju in borbah mariborskih trgovcev v preteklem letu. Zaradi pomanjkanja denarja in poslabšane kupne moči spričo nizkih cen poljskih pridelkov je nastala huda stagnacija v trgovini in industriji. Predsednik je podrobno navajal vse vzroke krize, ki posebno pritiska mariborske trgovce, kar dokazuje dejstvo, da je bilo lani pri mariborskem sodišču prijavljenih 30 konkurzov in 100 prisilnih poravnav. Bili na opora v teh dnevih je bila našim trgovcem njihova zborna trgovska organizacija, ki je posredovala, kjerkoli se je pokazala potreba. Da to delo ni bilo lahko, je seveda razumljivo. Razvila se je daljša debata, nato pa je bilo poročilo predsednika soglasno odobreno. Tudi lepo sestavljeno tajniško in blagajniško poročilo g. Zidanška je bilo predmet obširne razprave ter sta bili obe poročili odobreni obenem s proračunom za tekoče poslovno leto. Sledilo je več tehničnih predlogov upravnega odbora, glede katerih so bile vsestranske upoštevanje želje članstva in je občni zbor naposled sprjel, da bo združenje odslaj podpiralo brezposelne trgovske sodelavce samo še na posebne prošnje. Upravni odbor bo po zadnem sklepu izdelal konkretne predloge za reorganizacijo Zveze trgovskih gremijev.

Na Trgu svobode je bila popoldne pred tisočglavo množico

tombola Sokola Maribora-Matice, pri kateri je bilo razdeljenih 10 lepih tombol in nad tisoč drugih dobikov. Prvo tombolo (3000 Din v gotovini) je zadel trgovski vajenec Ivan Frauš, drugo (2000 dinarjev v gotovini) vrtar Jera Golobova s Tezna, tretjo (šivalni stroj) Eliza Lepoševa, žena brezposelnega iz Frankopanske ulice, četrto (kompletno pohištvo za samsko sobo) žena policijskega nadzornika Elizabeta Dovičeva, peto (moško kolo) šivilja Marija Wagnerjeva iz Maribora, šesto (žensko kolo) Andrej Stučelj, železničar iz Rogoze, sedmo Rudolf Zakolšek, sodar iz Košakov, osmo (moški plašč) učenec IV. razreda Angelo Harb s Pobrežja, deveto (mizarsko orodje) zasebnica Ivanka Legotara iz Melja in deseto (otroško kolo) Albin Čeh z Betnarske ceste.

Kakor se dozna, je bila vzrok obupnemu koraku denarna stiska. Pokojnik je nekemu prijatelju podpisal menico za 1065 Din. Včeraj je menica zapadla in Mestna hranilnica ljubljanska je Čemažarja terjala za plačilo. Poleg tega je dobil pokojnik poziv davčne uprave, ki ga je terjala za vsoto 1042 Din. Očitno ga je dvojno terjanje pognojilo v obup.

Pokojni Čemažar je bil vdovec in zapušča štiri nepreskrbljene hčerke. Tragična smrt žrtve gospodarske stiske je vzbudila med prebivalstvom Male vasi in okolice splošno sočustvovanje.

Adria prašek je boljši

Pogreb urednika Fr. Schauerja

Marenberg, 2. aprila. Popoldne ob 4. se je ob veliki udeležbi domačinov in zunanjih udeležencev vršil pogreb pokojnega glavnega urednika »Čilser Zeitung« Franca Schauerja. Ob odprtem grobu so govorili pastor Baron, za kočevske rojake g. Könnigmann, dr. Riehl iz Celja, dr. Mühleisen za švabsko-nemško kulturno zvezo in urednik g. Tone Zobec za Jugoslovensko novinarsko združenje.

Objave

Nocojšnji koncert Glasbene Matice ljubljanske. Opozarjamo vse posetnike nocojšnjega koncerta, da se začne koncert točno ob 20. Prosimo, da občinstvo že prej zasede svoja mesta v koncertni dvorani. Izjavlja se bo Beethovnova Missa solennis s listi Zlati Gjurgjencjevo, Golobovo Frano. Gostičem Jožetom in Betetom Julijem ter pevskim zborom Glasbene Matice in pomnoženim opernim orkestrom. Dirigent ravnatelj g. Mirko Polič Sedežev v prednjih vrstah je še nekaj na razpolago, dovolj pa je še stojšč v dvorani in na balkonu. Stojšča so po 10 in 6 Din. Prav posebno še opozarjamo na programno knjižico, v kateri je tiskano besedilo svete maše in kratek uvod v lažje razumevanje dela samega. Opozarjamo, da ne bo oddaje po radiu Vstopnice se dobe v teku dneva v Matičini knjižarni na Kongresnem trgu, od pol 20. ure dalje pa v veži pred dvorano Uniona.

Kdor hoče zdrav in svež ostati naj popije en do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne »Franz Josefove« grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo »Franz Josefovo« vodo zlasti bolniki na črevesju, ledvicah, jetrih in žolču, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvaža. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in spicerijskih trgovinah.

Zbor gradbenih in progovnih železničarjev

Ljubljana, 2. aprila.

Danes dopoldne se je v dvorani okroglega urada na Miklošičevi cesti vršil redni občni zbor odseka progovnih in gradbenega osebja UJNZB (Udruženja jugoslovenskih nacionalnih železničarjev in brodarjev). Občni zbor je bil prav dobro obiskan, dvorana je bila zasedena do zadnjega kotika in poleg ljubljanskih železničarjev se ga je udeležilo tudi razveselivo število gradbenih in progovnih delavcev in nameščenecv s proge.

Občni zbor je otvoril in vodil podpredsednik odseka g. Juh, ki je v svojem motiviranim govoru v živih obrisih očrtal ne prav vesel položaj progovnega in gradbenega osebja, zlasti delavstva. Tajnik odseka g. Požgaj je v svojem poročilu posebej navajal, koliko razočaranj sta ti dve stroki doživeli v preteklem letu. Najhuje prizadeti so bili delavci, ki so jih skoro redno po 6 do 8 dni v mesecu pošiljali na brezplačne dopuste. Organizacija si je prizadevala, kolikor si je mogla, da je s podporami, intervencijami in nasveti lajšala njihovo budo. Službeni pravilniki, ki so stopili v veljavo to leto, ne ustrezajo v zadostni meri zahtevam nameščenecv in delavcev. Izmed vseh strok železničarske službe je gradbena v resnici zmerom na najslabšem. Organizacija vzdržuje dobro napreduje. Med uspehe je treba zabeležiti, da je v združenju po dolgih letih trde borbe vendarle doseglo, da je uprava bila izplačevala delavske razlike, in kakor kažejo znamenja, bodo uslužbenici v doglednem času prejeli vse obroke.

Po poročilih blaginjskega in zastopnika oblasnega odbora je občni zbor sprejel osnutek programa za bodoče delo odseka. Ta program zahteva med drugim, naj se progovni delavci zaposlujejo posledje vse delovne dni v mesecu; naj se dolžna razlika (90%) delavcem nemudoma izplača; naj se nastavi vse gradbeno osebje, ki vrši službo na sistemiziranem mestu pri krajevnih skladiščih in sekcijah; naj se znižajo prispevki za penzijo delavcev; naj se ukine kolikovanje prošelj za dopuste; naj se odpravi objave za režijsko vožnjo z brzimi vlaki; naj se mesto Maribor uvrsti v prvi draginski razred; naj se delavska službena doba zniža na trideset let; eksekutivnemu osebju progovne službe naj se priznajo ugodnosti eksekutivnih uslužbenecv (petindvajset službenih let); zemljišča ob železnici naj se oddajo v najem samo železničarjem; penzija naj se prične izplačevati takoj po upokojitvi; upokojevcem naj se vrne pravica do neomejene režijske vožnje.

V novi odbor so bili izvoljeni: predsednik Juh, podpredsednik Kavšek, tajnik Kurek in Požgaj, blaginjski Marink in Zajc in devet odbornikov.

Pri slučajnostih se je razvila prav živahna debata o položaju gradbenih in progovnih uslužbenecv, med katero so številni delegati opozorili na razne težave, s katerimi se morajo ubijati uslužbenici po posameznih krajih in po posameznih službah. Novemu odboru je občni zbor naložil, da za vse splošne in za vse posamezne primere intervenira na odločujočih mestih.

Svireti je toplo pozdravil zborovanje, čestital društvu na doseženih uspehih in izrazil prepričanje, da bo »Sloga« ob svoji deseterletnici, ki jo bo praznovala drugo leto, lahko pokazala s ponosom na sadove svojega smotrnega in požrtvovalnega dela na polju glasbene umetnosti. Odobral je pravilno stališče društva, da goji zlasti blago donečo in plemenito klasično glasbo.

Pri volitvah je bil izvoljen po večini stari odbor s predsednikom g. inž. Zelenkom na čelu.

Kaj bi tožil le o krizi, glavo kvišku, saj si mož! Sedi k Slamičevi mizi in vesel kot nekdanj boš!

Slovo železniškega direktorja g. inž. Klotiča

Ljubljana, 2. aprila.

V soboto zvečer je ad hoc izbrani odbor zastopnikov vseh strok in kategorij podrejene osebe priredil direktorju inž. Marku Klotiču, ki odhaja v breme na novo službeno mesto kot direktor subotičke direkcije, priredni poslovni večer. Za zunanjo sliko dvorane je bila zgovoren dokaz, da se osebje le nerado loči od svojega dobrega šefa, še bolj pa so pričale o tem iskrene poslovne besede, ki so jih zastopniki direkcijskih oddelkov in zunanji edine izrekli g. direktorju v slovo. Dvorana »Sloga« v Ljubljanskem domu je bila zasedena do zadnjega kotička.

Med glasbenimi in pevskimi točkami »Sloga«, ki sta jih vodila dirigent g. H. Svetel in pevovodja g. B. Premek, so se vrstili posamezni govorniki, ki so bili vsi edini v tem, da je dobremu šefu težko govoriti v slovo. Vsi so spoznali v odhajajočem g. direktorju zlati dušo, ki je povsod le pomagal in bodril in ni imel za nikogar — od uradnika do delavca — žal besede. Vsi govori so izvenili v želji, naj bi g. direktor v svoji novi funkciji užival le srečo in zadovoljstvo in se, če bi hotela usoda, morda še kdaj vrnil v kraj, kjer je zapustil ne samo trajne spomenike svojih sposobnosti v stroki, temveč tudi mnogo iskrenih prijateljev.

Med govorniki bi bilo omeniti g. načelnika obsega odseka dr. Faturja, šefa gorenske postaje g. Zemlja, šefa mariborske kurirnice g. inž. Vidica, zastopnika nižjih uslužbenecv in delavcev g. R. R. tarja, šefa mariborske progovne sekcije g. inž. Hinterlechnerja in šefa obsega odseka v gradbenem oddelku g. inž. Zelenka. Med vsemi markantnimi lastnostmi, ki so jih govorniki namizali za prejšnjih let ali sedanjega delovanja g. direktorja Klotiča, je skoraj najbolj značilna ona, ki jo je v svojem lepo zasnovanem govoru omenil g. Zemlja po izjavi g. direktorja ob njegovem nastopu v Ljubljani. »Mi železničarji ljubimo svoj poklic in hudo nam je, če ga je treba kakorkoli zapustiti. Prav ta ljubezen do poklica pa nam daje moč, da zmagujemo vse ovire; zato sem prepričan, da bo naša (torej vsaka, ki ji je vrhovni šef g. inž. Klotič) direkcija, zmerom samo napredovala in nikdar nazadovale.« V tem prepričanju je g. direktor prišel v Subotico, v tem prepričanju odhaja v Subotico; te njegove besede pa so odjeknile tudi v srcih slovenskih železničarjev, ki so g. direktorju obljubili ob slovesu, da se bodo ravnali po njih.

Na vse govore je končno med burnim odobravanjem udeležencev odgovoril g. direktor Klotič, ki je kratko — kot je prijem vselej — ugotovil, da je bilo vse hvale preveč. Ko odhaja iz mirnega pristana v ljubljanski direkciji na neznanja morja proti jugu, se zahvaljuje vsemu osebju za sodelovanje v željo, da bi ostali iskreni, lojalni in odkriti sodelavci svojih starejšin tudi v bodoče.

Po končanem oficijelnem delu se je g. direktor ljubeznivo poslovil od vsakega posameznega udeleženca, tako da je moral ostati med njimi mnogo dalj kot se je namenil. Po njegovem odhodu so se kmalu razšli tudi številni udeleženci z zavestjo, da so se poslovili od direktorja, ki ga bodo ohranili le v najlepšem spominu.

Vremenski pregled

Končno smo dobili prvi tedne prave pomladi; temperatura se je povečala že prav krepko in ko smo končno dobili še nekaj dežja, — prvo pomladansko ploho —, je pričelo zeleneti in brsteti tako da smo prešli v april se povsem pomladno pripravljeno. Pred tednom, na oba praznika je še vedno gospodoval v ozračju tok od vzhoda, burja je bila hladna in neprijetna, posebno kadar se je skrivalo sonce. Ta značilni tok je prihajal prav iz Rusije; še sreča, da se je bilo tudi tamkaj že precej ogrelo in da nam znatnejše ohladišče ni mogel preročiti.

V začetku tedna je gospodstvo burje, ki je bilo trajalo to pot izredno dolgo, nad osem dni, prenehalo. Zato se moramo zahvaliti spremembi v razporeditvi zračnega tlaka; velika anticiklona, ki je bila imela dolge svoje središče precej severno od nas, se je premaknila proti jugovzhodu in jugu, in nas zajela popolnoma. Zato se je sedaj gibanje v ozračju precej ustavilo, burja je prenehala, dotok zraka od vzhoda je jenjal in zato se je brž segrelo, dasi so ostale seveda noči še vedno razmeroma hladne. Enako jasno in mirno so imeli v prvi polovici tedna malodane v vsej srednji Evropi ter sosedstvu, zlasti v Franciji.

Sedaj se je moglo gibanje tudi atlantske depresije, ki je dotle brez moči čakala nad oceanom, da se ji naredi prostor za potovanje čez Evropo. Začela se je premikati proti vzhodu in se hitro krepiti in večati; njen vetrovni sistem je stopil v akcijo in Evropo je pričel preplavljati topel in vlažen zrak od jugozapada, pravi znanilec pomladi. Temperatura je ostala šele sedaj tudi ponoči precej visoka, čez dan pa smo sploh že pričeli z nezadovoljnim premišljevanji, češ, kako prijeten je vendar zmeren hlad. Do konca tedna je topli jug preplaval že veliko večino Evrope, toda tudi pooblašilo se je po večini in marsikje so dobili dežja, ki se ga seveda sedaj na pomlad nikjer ne branijo. Zima se drži sedaj samo še v severovzhodni Rusiji, ali tamkaj temeljito, zakaj sleherni jutro merijo še mraza do 20 stopinj, pa tudi še več do — 25 stopinj. Tudi v Povolžju se pomlad še ni mogla udomačiti, zakaj temperatura se čez noč znižuje še vedno za nekaj stopinj pod ničlo. Barometrična situacija pa je taka, da se razmišlja, da Rusije sedaj ne more razprostrti proti nam, marveč, da obratno južni zrak

od naših krajev potuje čimdalje bolj proti ruskemu severu. Pač prodira mraz po drugi poti proti nam. Na zapadni strani atlantske depresije še neenak vetrovni vrtilnac mrazi zrak od polarnih krajev na jug; sedaj prodira v glavem po severnem oceanu in preplavlja v smeri čez Severno morje kontinentalne predele. S seboj prinese hlad in povzroča še večjo oblačnost pa dež sreča. Pripravi se je treba na sremenljivo, necei naglo se menjajoče vreme, dasi morda več za tak preokret značilne blaznosti ne bodo dosegli naših krajev.

Zborovanje grafičnega delavstva

Ljubljana, 2. aprila.

Danes dopoldne je zborovalo ljubljansko grafično delavstvo. Zbor, ki se je vršil v Kazini, je bil zelo dobro obiskan, saj je članstvo prostorno dvorano docela napolnilo. Po otvoritvi zborovanja po predsedniku ljubljanske podružnice g. K. Dragotinu je podal obširno in izčrpno poročilo o seji centralne uprave grafične organizacije, ki se je vršila pretekli teden v Zagrebu, g. Vinko Sternad iz Maribora. O tem poročilu se je vnela obširna debata, v kateri je izneslo svoje misli kar 14 govornikov. Še ta debata je dokazala, da se naše grafično delavstvo intenzivno zanima za razvoj svoje organizacije in za pravice, v katerih naj se društvo dalje razvija.

Splošna kriza, ki je hudo prizadela poleg drugih tudi naše grafično delavstvo, je pritisnila svoj počat tem debatam in priznati moramo, da je potek zbora ponovno pokazal visoko stopnjo organizacije grafičarjev.

II koncu zborovanja je bila z veliko večino sprejeta resolucija, v kateri se na-

Stavbinsko delavstvo za svoje pravice

Ljubljana, 2. aprila.

Za danes dopoldne je sklicala Narodno strokovna zveza javen shod stavbinskih delavcev, tesarjev in zidarjev v dvorano Delavske zbornice. Zborovanje je bilo lepo obiskano; bila je prava manifestacija naprednega delavstva, ki je prišlo, da brani svoje pravice.

Zborovanju je predsedoval predsednik g. Simon Galjot, ki je podal besedo tajniku NSZ g. Kravosu. V skoro poldrugurnem govoru je g. Kravos orisal težavni položaj, v katerem se nahaja danes stavbinsko delavstvo. V vsakim dnevem se znižujejo plače zidarjem in delavcem. Glavni vzrok temu je neujazljiva konkurenca med stavbinskimi podjetji, ki pri licitacijah prevzemajo delo po tako nizkih cenah, da pri tem ne morejo ničesar zaslužiti. Naravno je, da podjetja potem izkušajo izgubo kriti pri delavskih plačah, ki jih sistematično znižujejo. Govornik je navedel tudi konkreten primer nekega javnega dela, za katero so bile povprečne ponudbe 150.000 Din, neki podjetnik je pa ponudil 75.000 Din, čeprav dobro ve, da tega dela za ta denar ne more normalno izvesti. Na škodo delavskih žepov pa! Tudi nekateri delodajalci postavljajo z delavci zelo nehumano in se ne ozirajo na določbe obrtnega zakona, ki striktno določa, da gre stavbinskemu delavcu 14-dnevna odpoved.

Izvajanja g. Kravosa je zbrano delavstvo opetovano prekinilo s piskanjem. Na zboru je bila soglasno sprejeta naslednja resolucija:

»Gradbeno delavstvo, zbrano na javnem zborovanju Zveze zidarjev, tesarjev in gradbenih delavcev, ki je včlanjeno v Narodni strokovni zvezi, s strahom opaža slabšanje delovnih razmer v gradbeni stroki. Gradbeni podjetniki v vsakim dnevem znižujejo mezo in plačujejo danes zidarje že po 4 Din na uro, delavce pa po 2, 2,25 in 2,50 Din na uro. Tudi opažajo, da kličejo podjetniki v delo delavce drugih banovin in jih zaposlujejo za vsako ceno, medtem ko ostanejo

Polskavski požigalec požiga naprej

Pragersko, 2. aprila.

V predzadnji noči je nastal ogenj pri postojanki g. Marčiča na Zgornji Polskavi. To je že 12. žrtve požara v teh krajih. Bržkone so postala tla na Spodnji Polskavi požigalca prevročna, da se je prestavil iz Spodnje na Zgornjo Polskavo. Goreti je začelo ob tridesetih na 11. ponoči v gospodarskem poslopju. Na kraj požara so takoj prihili gasilci iz Spodnje in Zgornje Polskave in orožniki s Pragerskega. Gasenje je bilo zelo težavno, ker v bližini ni zadostne vode. Gospodar trpi kljub temu, da je bil zavarovan, veliko škodo. Gospodarsko poslopje je zgorelo do tal. V njem je bilo mnogo sena, slame in stebel. Živino in vozove so kmalu rešili. Prebivalstvo Spodnje in Zgornje Polskave naj gre v vsakem oziru pragerskim orožnikom na roke, da čimprej izsledijo živalskega požigalca.

Najdena utopjenka

Trbovlje, 2. aprila.

V petek okrog 16. so opazili delavci in železničarji v Savi v bližini rudniške separacije naplavljen žensko truplo. Obvestili so o tem orožnike, ki so odredili prevoz trupla v tukajšnjo mrtvašnico. Truplo je moralo ležati že dalje časa v vodi, ker je že precej razkrojeno in obkopa na njem popolnoma razpadla, tako da je bilo skoro popolnoma golo. Utopjenka mora biti srednje starosti in precej močna. Na roki ima poročni prstan, na nogah pa črne nogavice, rjave nizke čevlje in preko teh že precej obnošene gumijaste črne snežke. Zaradi razjednega obraza bo težko ugotoviti identiteto. Ker je pozimi izginila iz bližnjega Kleka žena posestnika Novaka, je bil ta takoj obveščen o najdbi. Posestnik pa je izjavil, da utopjenka ni njegova pogrešana žena. Pred kratkim so našli tu, di pri Zidanem mostu neko utopjenko, ki so jo sorodniki identificirali za neko Ljubljancanko. Izkušena pa ni pomota. Morda je bila utopjenka, najdena pri Zidanem mostu, žena Novaka, v Trbovljah najdena utopjenka pa pogrešana iz Ljubljane. V svrhu te ugotovitve je bila obveščena o najdbi utopjenke v Trbovljah tudi policija v Ljubljani, ki bo pozvala sorodnike pogrešane Ljubljancanke, da si ogledajo truplo te utopjenke.

PYRAMIDON-tablete

so samo pristne, če imajo na zavrtkih Bayerjev križ. Zdravniki celega sveta priznavajo dober učinek Pyramidon tablet pri glavobolu in migreni.

V. z. »JUGFA« k. d., Zagreb, Galena 32. Opim je registr. pod S. br. 1031 od 18. I. 1933.

glasa zaupanja članstva dosedanjim odborom ter se jim tudi narača, da izkušajo na miren način likvidirati spor s centralo. Zborovanje, kateremu so prisostvovali tudi delegati poverjenih v vse dravske banovine, je trajalo čisto 4 in pol ure.

Zanimivo predavanje o državnem socializmu

Ljubljana, 2. aprila.

Spodaj se je v dvorani pri Levu vršil sedmič »Sloga« s prav zanimivim sporedom: profesor g. dr. Böhm, naš nedeljni strokovnjak v trgovinskih vedah in ljubljanski predavatelj, je govoril o silno zanimivi in aktualni snovi, o vprašanju državnega socializma. V imenu društva je predavatelja s toplimi besedami pozdravil predsednik prireditelnega odbora g. Stilič, ki je naglasil, da prihaja dr. Böhm že desetič med »Sloga«, ki so zmerom z velikim zanimanjem poslušali njegova izvajanja, kar je tudi to pot dokazal razveselivo številni obisk.

V obširnem govoru je profesor dr. Böhm na izredno poljuden, povsem razumljiv način razlagal poglavja iz narodnega gospodarstva in sociologije. Vprašanje državnega socializma je v tesni zvezi z vsemi socialnimi vprašanji, ki že nad sto let pretresajo družbo in ki danes tako rekoč obvladujejo svet in slavijo zmagovalne orjaje v raznih oblikah in pod različnimi imeni, tako kot boljše videnje v Rusiji ali pa kot fašizem v Italiji. Je to eden socialno-reformatorskih pojavov, ki jih svet pozna že od nekdaj, ki pa v modernem času nastopajo z vse silnejšimi zamahi, kakor velotok, ki grozi podreti vse nasipe. V tekni zgodovine so se zmerom javljali številni polzusi, predrugačiji, izboljšati družbo samo zato, ker gospodarstvo nikdar ni ustrezalo idealom. In idealom gospodarstvo nikdar ni ustrezalo samo zato, ker je človek v svojih nagonih slab. Že veliki socialni utopisti Tomaž Morus je sanjal o bodočem družabnem rajju tako, da si je zamišljal tudi jetnišnice in njem, samo da bi jetniki po teh jetnišnicah jedli, namesto v železnih, in zlatih okovih. Sicer pozna svetovna zgodovina tudi posamezne zlate dobe, dobe gospodarskega procvita in blagostanja, vendar pa je vsaka stran zgodovine popisana predvsem z bedo, nesrečo in obupom. In kakor bomo na vsaki strani zgodovine o bedi, bomo tudi povsod o požrešnih posameznikih in skupin, da bi ali

z revolucijo ali z nastiljem preustrojili družbo.

V obširnih, izredno zanimivih izvajanjih je predavatelj orisal nastop velikih tehničnih preobratov v osemnajstem stoletju, nastop stroja in borbo liberalne ideje, ki je terjala svobodno trgovino proti geslom merkantilizma, ki je zahteval, naj država sama ureja in upravlja vse narodno gospodarstvo. Liberalizem je zmagal, država je po znani frazi vršila samo službo nočnega čuvaja, toda brezmejna svoboda trga je pomenila zgolj svobodo za fabrikante, banke, veletrgovce. Široke množice pa so trpele še večjo bedo in ta beda jih je naposled prisilila, da so pozvali državo, naj spet vzame vajo gospodarstva v svoje roke. Problemi o ureditvi gospodarstva in o preureditvi družbe so hudi problemi; poizkusi v tej smeri se vršijo že nad sto let in vendar ni upanja, da bomo našli končno rešitev. Veliki prevrat v Rusiji je reformatorična stremiljenja po vsem svetu oživil. Misel državnega socializma, katere oče je stari francoski socialist Louis Blanc in za njim Ferdinand Lassalle, ki je prvi nastopil z direktnim državnim socialističnim programom, je v zadnjem času izredno mnogo pridobila na veljavi. V Rusiji se je ta ideja preobličila v državni kapitalizem, v Italiji je dobila povsem drugačno formo, drugod pa se je razvila v državni intervencionalizem, to je v načelo, naj država neposredno posega v uravnavanje gospodarstva.

Svoja velezanimiva in poučna izvajanja, ki jih povzemamo tu samo v bežnem izveščju, je predavatelj zaključil z malo skeptično devizo, da je vsega tega iskanka za človeka en sam izhod: bodimo v teoriji liberalni, v praksi avtarktični. Poslušalci so predavatelja nagradili s prav toplimi aplavzom. V iskrenih besedah se mu je še posebej zahvalil g. Urbančič. Po kratkem nagovoru g. Stiličja se je razvila prijetna domača zabava, v katero so mnogo židane volje prišli prvi zbori Krakovo-Trnovo s svojo pesmijo

„Sloga“ je podala obračun svojega uspešnega dela

Ljubljana, 2. aprila.

Danes dopoldne se je vršil v društvenih prostorih v Ljubljanskem dvoru redni občni zbor Narodnega železničarskega glasbenega društva »Sloga«. Dobro obiskano zborovanje je otvoril predsednik g. inž. Fran Zelenko.

Iz poročil društvenih funkcionarjev je bilo razvidno intenzivno delovanje društva v zadnjem poslovnem letu. Društvo ima že šesto leto svojo glasbeno šolo, v kateri poučujejo strokovni učitelji. Namen ustanovitve šole je bil, da se omogoči najširšim krogom železničarskega stanu glasbena nabozaba. Za minimalno ukovino mesečnih 40 Din dobe gojenici strokovni pouk v vseh instrumentalnih in vokalnih panogah glasbe. Šolsko leto 1931-32 je končalo 207 gojencev, letos obiskuje šolo 239 gojencev. Nastavljenih je 14 učnih moči, od teh 4 za klavir in 5 za gosli.

Pevski in orkestralni odsek sta priredila v decembru dva večja koncerta, in sicer v Unionu in cerkvi sv. Petra. Izvajal je bil Bachov božični oratorij za soli, zbor in orkester. Od manjših nastopov zbora je omeniti pevsko tekmo zborov Hubadove župe, v marcu 1. 1932, radijski nastop s Händlovim oratorijem »Samsonom«, sodelovanje na Aljaževem večeru itd. Pri pevskem zboru je včlanjenih 100 pevcev in pevk, pri orkestru 40 godbenikov.

Godbeni odsek šteje 53 članov godbe na pihala in 16 godbenikov jazz-banda. Odlično je odsek sodeloval pri raznih manifestacijah, narodnih prireditvah, sprejemih in prirejal promenadne koncerte.

Prireditveni odsek je aranžiral šest društvenih prireditev, med njimi 2 kormna večera.

Dramski odsek, Benjamin med odseki, je bil ustanovljen v jeseni minulega leta. Z veliko ljubeznijo in požrtvo-

valnostjo se je lotil svoje naloge in je v tako kratkem času dosedaj uprizaril 4 dramske predstave.

Tudi podružnični društva na Jesenicah in v Novem mestu se povoljno razvijata in napreduje.

Društvo je imelo v letu 1932. Din 179.310 dohodkov in prav toliko izdatkov. Koncerti so donesli 53.533 Din, šola 81.363 Din, podpor pa je bilo naklonjenih društvu za 15.273 Din, tu sicer s strani železničarskih gospodarstvenih ustanov. Pri teh pa je omeniti, da so izdatki za šolo in koncerte prekoračili dohodke iz istih naslovov za okrog 16.000 Din. Društvo ima lepo premoženje, ki je naloženo skoro izključno v arhivu in inventarju.

Posebno pozornost je zbudilo med zborovalci poročilo zborovodje in predsednika šolskega odbora in duše »Sloga« dela vobče g. Svetela, ki je v kratkem orisal delovanje in požrtvovalnost zbora in njegovo neomejeno voljo, povzpeti se na glasbenem polju čim višje. Delo zbora ni lahko in bila je v minilem letu stavljena nanj morda prehuda naloga. Toda napori niso bili zaman in poročevalec je ponosen, da načeljuje takemu zboru. Nadeja se, doseči z njim še mnogo uspehov. V dosego tega naj pomagata ljubezen do umetnosti in složno delo.

Z ustanovitvijo društvene glasbene šole se ni in se ne namerava konkurirati z drugimi glasbenimi zavodi. Njeno ustanovitev sta narekovali upravičenost in potreba. Lahko trdimo, da bi večina gojencev nikdar ne uživala glasbenega pouka, ako ne bi bila »Sloga« spoznala hudih priključkov železničarskega stanu in pa z ustanovitvijo lastne šole in primerno ukovino dala prav vsakemu železničarju priliko, da izobrazijo svojo deco tudi v umetnosti glasbe.

Zastopnik Hubadove župe gosp. dr.

Posvet za razvoj tujkega prometa

Ljubljana, 1. aprila 1933

Med našimi gostilničarji, restavratirji, kavarnarji in hotelirji se je pričelo živšno gibanje za povzdigo tujkega prometa v Sloveniji. Danes se je vršila v hotelu »Metropol« seja Tujkega prometnega odbora Zveze zadolg gostilničarskih obrti za dravsko banovino. Na seji so imeli predvsem namen, ugotoviti zahteve in težnje našega hotelirstva, sklenjeno pa je bilo, staviti razne zadevne predloge Zbornici za TOI in tujko-prometnim zvezam v vpoštevanje. V prvi vrsti se je razpravljalo o davčni preobremenitvi naših hoteliskih obratov, o težkočah deviznih predpisov, o pomankljivosti konvencij glede turističnega prometa s sosednjimi, v poštev prihajajočimi državami, o nelikvidnosti in denarnem trgu, o olajšavah pri izdaji vizumov, o propagandi, o organizaciji tujkega prometa sploh, o železniškem in avtobusnem prometu ter o strokovni vzgoji gostilniških nameščenecv.

Sodba gospodinje je neizpremenljiva, da sta DR. OETKERJEV PEČILNI PRASEK in VANILINOV SLADKOR neprekosljiva.

V svrhu podrobnega in temeljitega proučevanja vseh tujko-prometnih vprašanj, ki se tičejo posebej gostilničarske obrti, se je sklenilo ustanoviti v okviru zvezne organizacije samostojen hotelirski odsek, katerega člani bodo predvsem lastniki ali namerniki hotelov, kavarn, restavracij in penzionov. Odsek bo polagal posebno važnost na težavni položaj naših tujko-prometnih zveznih organizacij, brez katerih sil si ni mogče predstavljati v naši banovini standarda, še manj pa povzdiže tuj. prometa. V kolikor so te tujko-prometne zveze ogrožene zaradi preniknih subvencij, naj se jim nemudoma nakloni od strani oblasti dovolj sredstev. Le tako bodo mogle vršiti uspešno svoje delo. Odsek bo povabil v kratkem vse zadrage zvezne organizacije, da se včlanijo pri tujko-prometnih zvezah v svojih okoliših s središči v Ljubljani in Mariboru. V bližnji prihodnosti bo sklican sešatek vseh hotelirjev, kavarnarjev, restavratirjev in lastnikov penzionov, na katerem se bo sklepalo o nadaljnjih ukrepih. Zveza gostilničarskih zadrug bo s tem brez dvoma storila velik korak k uspešnemu gibanju za povzdigo tujkega prometa.

DOGODKI PO ŠIRNEM SVETU

Polkovnik Fawcett preden je izginil

Cele reke črnila in tiskarske barve je prelił svet zaradi izginotja raziskovalca polkovnika Fawcetta, katerega nestanka še vedno ni mogoče pojasniti. Iskale so ga celo ekspedicije — seveda brez uspeha. Na sliki vidimo raziskovalca tik preden je odšel na pot, s katere se ni več vrnil.

Goreči bencin brizga naokoli

V Westfeliju pri Henfersu sta te dni trčala dva tovorna avtomobila na nekem cestnem ovinku s takšno silovitostjo, da sta se dobesedno zarila drug v drugega. Po trčenju je nastala zmeda. Na mestu nesreče se je kmalu zbralo kakšnih trideset oseb, ki so se trudile z vsemi silami, da bi ločile vozila. Že se je zdelo, da bo mogoče popraviti posledice trčenja, tedaj pa se je nenadoma razpočil kotel za bencin in goreča tekočina je začela brizgati na vse strani. Obledela 16 moških reševalcev se je vnela in ponesrečene so morali oddati v bolnišnico, kjer jim blažijo hude opekline. Tudi vsi ostali so bili ranjeni, vendar pa je njih stanje v primeri s prvimi zadovoljivo.

Nesreča ameriškega parnika

V Seattlu so imeli zaradi majhne poškodbe v popravilu ameriški prekomornik »Predsednik Madison« (14.187 t), ki je s 150 potniki bil na potovanju okoli sveta. Nenadoma je na nerazumljiv način vdira ogromna masa vode skozi odprtino, ki so jo popravljali, v notranjost parnika, ki se je potopil pred očmi vseh v pristanišču. Pri tem so utonili 3 moške posadke, potnike pa so ulegli vse rešili. Materialno škodo cenijo na četrtilijona dolarjev.

Srn in klavir na čilskem novcu

Južnoameriška republika Čile je pred časom izdala novcu za 20 centov, ki je imel na zadnji strani srp s klavirjem. Državno vodstvo ni imelo namena s tem nikogar izbiti, a kljub temu so se kmalu začeli oglašati protesti, ki so povzročili sklep, da se novcu s tem emblemom odtegne iz prometa. Na novih 20 centih novcu so upodobil venček iz čilске državne himne.

Justifikacija v Pragi

V petek dopoldne so justifikirali v Pragi samoske delavca Josefa Havlika, ki so bili zalotili lani 23. marca pri neki tatvini v Bubenču. Havlik je skušal pobegniti in je ustrelil svojega začetvalca Karla Klíma. Sodišče ga ni hotelo predložiti v pomiloštev in ga je obsodilo v smrt na vešalih.

Požar upepelil italijansko papirnico

V papirnici Pfefferberg pri Brixenu je nenadoma izbruhnil ogenj, ki je upepelil objekte od tal. Gasilci so sicer takoj prišli gasiti, a njih trud je bil zaman. Posojenje je pogorelo do temeljev, gnotna škoda presega pol milijarde lir.

Upor v brazilski kaznilnici

Iz Ria de Janeira poročajo, da je izbruhnil v kaznilnici na otoku Porcosu v sanitoskem zalivu upor jetnikov. Vodstvo ustanove je moralo pozvati na pomoč vojašvo, da so ukrotili upornike. Kljub temu se je petnajstotni jetnikov poročilo pobegniti v bolno, ki so si ga bili sami stesali.

Stari gospod v Parizu

To je bilo v času, ko primašajo revije takele sestavke in slike: »pomlad v Meranu« in »anemone v Arosi«; samó zato, se ti zdi, da te prevzame divja želja po brezskrbnosti in prelesti ti in drugih božjih krajev na zemlji — ti na sediš ob svoji običajni uri v kavarni in veš, da greš kvečkemu še lahko za par dni v hribe. Da, nekoga sončnega, vetrnega, brstečega dne v zgodnji pomladi, ki zna biti takó usodna za občutljiva bitja — še solidne in hvala Bogu nečustvene ljudi razneži takó, da »ovoričijo«: »življenje je sen« in podobno — takrat torej se je dobri, mali, stari gospod odločil, da kar takoj nastopi svoje vsakoletno potovanje ven v širni svet. Topot na za mesec dni in nikamor drugam ko v Pariz. Nedvomno je pri tej odločitvi vplivalo tudi dejstvo, da so prav takrat vrtili o vseh pomladnih prelestih v tem mestu gorečih želja (sprehod v Bois de Boulogne, po bulvarjih prodajajo vijolice, mimoje in tako), razen tega ima to ime svojevrsten zvok, ki vzbuja v dojemljivih ljudih mrzlične predstave o lepoti, prostosti in vsakovršnih doživetjih — to zadnje pa gotovo ni bilo v mislih dobrega, staremu gospodu, o ne! Če je vobče mislil na kakšno doživetje, tedaj je na tako ob »strašnih kulturnih spome-

Novi francoski poslanik na Dunaju

Na Dunaj se v kratkem preseli novi poslanik francoske republike Gabriel Puaux, dosedanji poslanik Francije v Bukaresti. Diplomata je sin znanega francoskega političnega pisatelja in zgodovinarja Renéja Puauxa, ter je začel diplomatsko kariero kot tajnik francoskega poslanstva v Bernu. Pozneje je služboval kot šef kabineeta predsednika v Tunisu, od l. 1922 do 1924 je bil generalni konzul v Mainz in Kelmou, na mirovni konferenci 1919. v Parizu pa je opravljal posle francoskega tiskovnega šefa. Po vojni je bil še enkrat v Bernu kot legacijski svetnik, nato je bil imenovan za poslanika v Kovnu, od l. 1928 je v Bukaresti. Puaux velja za enega najboljših francoskih diplomatov in bo na Dunaju zamenjal poslanika grofa Clauzela.

Smrt Henryja Thorntona

V Kanadi je umrl znan mogotec v železarski stroki in bivši predsednik kanadskih državnih železnic sir Henry Thornton. Med vojno je bila Thorntonu poverjena skrb za prevoz britskih čet v Francijo in je to delo brezhibno opravil.

Ženski toreador

Tudi v republikanski Španiji ni mogoče odpraviti borbe z biki, iger, ki so se že s svojo tradicijo silno priljubile španskemu ljudstvu. Nasprotno, novodobna Španija je storila v tej smeri korak naprej s tem, da dovoljuje zdaj celo ženskam nastopati v vlogi toreadorjev. Na sliki vidimo toreadorko Angelito Alamo, ki je imela na neki bikoborbi v Madridu ogromen uspeh.

Kako se je zaljubil ustanovitelj skavtizma

Lord Baden-Powell, dones 76letni ustanovitelj skavtskega gibanja, je izdal svoje spominke, v katerih med drugim poroča, kako je prišel do svoje žene, s katero živi že dolgo vrsto let v srečnem zakonu.

Že kot mlad človek je opazil, da ima večina žensk slabo hojo. Z eno nogo stopajo na pr. zelo korajžno, drugo pa vlečejo oklevalje za seboj. Nekoč je kot častnik v bližini vojaških barak pri Knightsbridge (London) opazil mlado tujko damo, ki je stopala vzorno. Videl je, da se s njo, pa je iz njene hoje razbral, da je zelo poštena in pametna. Zapomnil si je še to, da je vodila s seboj psa španjela.

Dve leti pozneje je opazil v Zapadni Indiji na nekem parniku žensko, ki je imela isto hojo. Predstavil si je, da jo je vprašal, da-hi je iz Londona. Ko je to zanikala, jo je vprašal, ali nima belo-rjavega španjela. Na zašušeno pritrtilo jo je pobaral, ali ni bila nekoč v Londonu. Odgovorila je, da je bila tam pred dvema letoma. V bližini vojaških barak pri Knightsbridge? — Da. Kmalu potem se je Baden-Powell zaročil z mlado damo, kateri je še danes zakonski mož.

Gardni regiment japonskega cesarja

Sprico sedanje japonsko-kitajske vojne je umevno, da izrabijo Japonci vsako priložnost, da slavijo vojaške jubileje. Tako so nedavno proslavili v Tokiu 60-letnico gardnega regimenta japonskega cesarja z velikimi obhodi.

Spiritizem in znanost

Znani angleški fizik in spiritist Oliver Lodge je učal, da te dni svoj 82. rojstni dan. Navzlic visoki starosti dela še vedno z vso vnemo na zadnjih poglavjih biografske knjige, v kateri hoče podati vse svoje doživetne izkušnje v zasebnem življenju in v laboratoriju.

S to knjigo hoče ljudi presenetiti še pred svojo smrtjo, obenem pa jim je pripravil še majhno posmrtno presenečenje. Na listek papirja je zapisal kratek stavek, ga zaprl v zapečaten ovoj, ta ovoj je dal v drugi zapečaten ovoj, tega v tretje, in tako naprej. Vse skupaj pa je izročil arhivu londonske Society for Psychical Research, da se bo po njegovi smrti ob navzočnosti poljubnega medija in po navodilih, ki so zapisani na posameznih ovojih odprlo do zadnjega ovoja. Še preden bo ta ovoj odprt, bo medij — tako trdi vsaj sir Oliver Lodge — uganil učenjakov stavek, in sicer točno, o čemer se bodo vsi prepričali, ko se zljomi zadnji pečat. Lodge hoče s tem dokazati, da mu bo mogoče svojo misel iz onega sveta sporočiti mediju in da ves spiritizem eploh ni nobena šala.

Trudil se je sploh vedno, da bi dal spiritizmu strogo znanstveno podlago in je v zadnjem času postavil celo zelo učeno teorijo, ki naj bi spiritistične pojave razložila v zvezi z vsemi dognanji moderne znanosti.

Pred nekoliko desetletji, pravi Lodge, so smatrali vesoljni eter za nekakšen nič. Danes smo spoznali, da je rezervoar vseh življenjskih sil in vir vse snovi. Sestavlja ga valovi ogromne frekvence, ki bržijo skozi vesoljstvo. Na svojih poteh se, čejo druge skupine valov, pri čemer na-

stajajo življenjski procesi. Naše stile ne zadostujejo, da bi lahko opazovali to nastajanje življenja v brzini svetlobnega žarka. Le nekaterim posebno nadarjenim osebam je dana moč, da lahko stopajo v kontakt z nevidnim svetom prostega prostora in nam posredujejo sporočila iz etra. Raziskovanja najmanjših delcev materije nas ne more seznaniti pobliže s skrivnostmi življenja, kakor se vsa muzika spremeni v nerazumljiv kaos, če jo razčlenimo, n. pr. s tem, da počasi vrtimo gramofonsko ploščo. Razbitje atomov nam je pokazalo, da sestojijo atomi iz še manjših delcev, elektronov, ki krožijo okrog centralnega jedra. Razbitje jedra in delcev, ki bi nastali iz tega, pa nam še ni uspelo. Če bi uspelo, bi našli zvezo s četrto dimenzijo. Še le potem bi dobili materialni dokaz, da je Lodgeova teorija pravilna. Z ogromnimi elektromagnetni bi tedaj spremenili atome v eterne valove.

Če človek umre, nadaljuje Lodge, premine samo njegovo telo, njegova duša, kvintesenca življenja, pa se ohrani. Povrača se v eter in živi tam dalje, kajti v stvarstvu se nič ne izgubi. Torej ni nemo, goče, da bi se duša iz etra potem ne javljala »posebno nadarjenim osebam«, ki so pač sposobne zveze z valovnimi pojavi etra.

Takšna je Lodgeova teorija, ki jo hoče podkrepiti še z gori navedenim poskusom po svoji smrti. Počakajmo še tega. Vsekakor pa se da ugotoviti o tej teoriji že danes nekaj eksaktnega: dokaza proti njej ne more podati nihče — a res je tudi, da še nihče ni podal stvarnih dokazov zanjo, niti prof. Lodge sam.

Okus madeirskega vina

Londonski trgovci imajo poseben postopek, s katerim dudo madeirskemu vinu poseben okus. Trgovci s to vinsko vrsto pošljejo od časa do časa zabojce z madeirskimi steklenicami na potovanje po svetu. Vino navadno prevažajo ladje kot bala, zato, da jim ni treba nič plačati za transport. Ker se ladje guga jo sem in tja, dobi vino od tega prav posebno izvrsten okus, kar ga napravi nad vse privlačnega in dobičkanosnega za prodajalca.

Smrt poglavarja Zulov

Iz Afrike poročajo, da je sladkorna bolezen pobrala poglavarja plemena Zulov, Saloma ka Dimzulula. Pokojnik je bil vnuk velikega Zetavaja in je imel 60 let. Zuli so zavili njegovo truplo v ponjave in ga naložili na voz, ki so ga vlekle mule v slavnem sprevodu v rezidenco prvega med Zuli.

Nov Rembrandt

V zasebni galeriji Portlandskega vojvode so te dni odkrili doslej neznan avtoportret slikarja Rembrandta iz l. 1660. Rembrandt je naslikan v polovični figuri z rumeno čepico na glavi in v rdečem telovniku. Po letnici sodijo, mora biti elika prava mojstrovina, kajti spada v najuspešnejšo dobo umetnikovega življenja.

Prvi maj ni več praznik

Nemški predsednik Hindenburg je podpisal uredbi, ki določa, da se prvi maj v bodoče ne bo več slavil kot praznik.

Velika tatvina draguljev v Londonu

Sin ameriškega usnarjskega kralja Emeryja in njegova žena sta bila te dni okradena v londonskem hotelu »Dorchester«. Preiskava je dognala, da sta postala žrtvi mednarodnih tatov, ki so jima bili sledili iz Pariza v London. Tatovi so vdirali v sobane zakonske dvojice, vlomili v kovčke in odnesli dragulje, vredne 14.000 funtov. Med ukradenimi predmeti je niz biserov iz 85 kosov, ki predstavlja sem na sebi vrednost 11.500 funtov.

Pri ljudeh, ki so potrli, preutrujeni za delo nezmožni, povzroči naravna »Franz Josefova« grenčica prosto kroženje krvi in poveča duševno in delovno sposobnost. Vodeči kliniki izpričujejo, da je »Franz Josefova« voda odlične vrednosti tudi za duševne delavce, živčno oslabele in ženske kot dobro odvajalno sredstvo. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerejskih trgovinah.

me gleno, nato sončno hribovito pokrajino kramljal na svoj ljubezni način s sopotniki in spal. Varljive sanje o bližnji bodočnosti so mu privabile na obraz nasmešek blaženosti.

Ker je stari gospod pripadal veliki skupnosti ljudi, ki so vedno že pol ure pred odhodom vlaka na kolodvoru, ki so živčno razburjeni pred ciljem in se vselej bojé nesreče in zamude, je že dolgo pred Parizom pripravil prilagojen in ves nemiren ni mogel strpeti na se-dežku predmestja, v srcu pričakovanje in ves prežet mladeniške nestrpnosti je na kolodvoru ušel proti izhodu, poklical taksi in navedel naslov po znanu mu priporočenega hotela.

Razgiban, svetel pariški predpoldan je zajel čute starega gospoda in zdelo se mu je, da vse, prvi pogumni gostje kavarn na prostem v aprilskem soncu, ljudje in bulvarji v hladnih sončnih pramenih, prvo zelenje na drevju ob cestah — da prav vse izdihava omanno življenjsko radost. Takó ga je zadela nesreča, ko se je videlo življenje najbolj sončno.

Pozorišče pa je bil soliden, meščanski hotel. V njem so staremu gospodu odkazali sobo v drugem nadstropju, iz katere se je odstranili le za trenutek po nujnem opravlku. In takrat se je zgodilo: okradli so ga. Kdo je bil tu orož-

je v rokah sovražnih sil, je vseeno, sicer pa se ne ve, ker tatu niso dobili. Pa najsi je stari gospod, ki je sprva le stokal božje ime in neusmiljeno iskal po sobi, hripavo vokal po hodniku, najsi je prihielto osebo, najsi je prišla policija — neznanec je brez sledu izginil z gospodovo aktivko in vsem njegovim denarjem, razen drobiža. Staremu gospodu je ostala obleka in vozovnica za povratek, veljavna dva meseca. Tako je imel vsaj možnost, da se vrne s prvim vlakom, odkoder je bil prišel.

Ves zmeden je dobri stari gospod skušal doumeti, kako se je prav z njim poigrala usoda na tako banalen in smešen način. Kajti ne le, da je njegove odust prištedene prihranke enega leta užival Bož vedki koda, ne le, da ga je namesto pohajanja po Parizu čakala enolična vsakdanost, je še z vseh obrazov razbral pod krinko sočutja in obžalovanja le slabo prikrit zasmeh.

In tako vzbudi čudovito ime Pariz v srcu vzboda, starega gospoda še sedaj bolesten odmev. Vendar pa mu ta in druge nepravilne ob zatonu njegovega življenja niso uničile ravnesvija in spravljivega gledanja na svet. Nasprotno, stari gospod je imel vselej za držanje neznanega vojaška, ki tudi na izbežljivih postojankah častno vztraja do konca. In to bi bilo želeli vsakomur izmed nas.

Ruša Zidar:

Stari gospod v Parizu

niki» kakor se je sam izražal, zakaj načrt za pariške dni, ki ga je skrbno pripravil že tedne vnemaj, je vseboval na prvem mestu obisk muzejev, galerij, opere, umetnostnega Pariza slioh. Stari gospod je bil izobražen in je bil napravil iz svojega malomeščanskega zavetja že dokaj izletov v mnogoličnost sveta. Od spominov na te se je potem dalo živeti, pa naj je življenje teklo takó ali takó.

Življenje starega gospoda pa poteka mirno, enakomerno in v zadovoljstvu, četudi se ne da tajiti, da je zadovoljstvo mogoče le ob njegovi spravljivi naravi in neuklonljivem optimizmu; sicer je to življenje sila skromno. Saj prav ta skromnost mu je omogočala vsakoletni beg iz vsakdanosti mralega mesta in poklica. Kajti stari gospod je učitelj jezikov in če se nikdar ni mogel pritoževati o omanjanju učencev, ni bil temu vzrok le njegov večji pouk, temveč v enaki ali še večji meri njegova ljudomilost, strpnost in vedna, neizpremenjena vljudnost proti vsakomur. Stari gospod je prav bidermaersko vljuden in uglaen v svojih kretanjih in komu ne bi to dobro delo v naših dneh, ko je nestrno in brezobzirno življenje zavrglo vse forme kot nepotrebnost, ovirajoče ostanke preteklih dob.

Že pozdrav starega gospoda vsebuje vse prvine vljudnosti njegovega obče-

vama. Tu ni ničesar odvisno od razpoloženja, ničesar bežnega. Že od daleč zakrivji ustnice v ljubeznivem nasmešku, s tremi prsti in graciozno zaokroženim mezincom izredno male roke prime za rob klobuka in odkrije silvolas glavo v velikem in globokem loku. Potem ti poda v zapestju nekoliko upognjeno roko, ljubko name glavo na desno ramo in te jame vpraševati po zdravju. Med razgovorom nato pač nekoliko potoži o krizi in zapletenosti današnjih časov, toda za tem vselej lahko čutiš čudovito zadovoljstvo in ravnovesje preproste, dobre duše. To pa kljub temu, da je stari gospod videl nekoč boljše čase (kdo izmed nas jih ni, vzdihovanje po njih je takorekoč obvezno).

Ko se je torej odločil, da proti vsem običajem opravi svoje potovanje že na pomlad, je odpovedal ure, kupil vozovnico za tja in nazaj in na dolgo in široko izprašal vest gospodični v potovalni pisarni. Nato je zbral svoje stvari (žene, ki bi opravila to delo zanj, stari gospod ni imel) in se nekega jutra z globokim vzdihom človeka, ki ima vse skrbi in neuprjetnosti za seboj, namestil v oddelku tretjega razreda, pod katerim je na zunanji strani visel napis »Beograd - Pariz«.

Voznja do Pariza ni dala v ničemer slutiti, da se zbira nad glavo starega gospoda črn oblak. Gledal je sprva za-

vanja. Tu ni ničesar odvisno od razpoloženja, ničesar bežnega. Že od daleč zakrivji ustnice v ljubeznivem nasmešku, s tremi prsti in graciozno zaokroženim mezincom izredno male roke prime za rob klobuka in odkrije silvolas glavo v velikem in globokem loku. Potem ti poda v zapestju nekoliko upognjeno roko, ljubko name glavo na desno ramo in te jame vpraševati po zdravju. Med razgovorom nato pač nekoliko potoži o krizi in zapletenosti današnjih časov, toda za tem vselej lahko čutiš čudovito zadovoljstvo in ravnovesje preproste, dobre duše. To pa kljub temu, da je stari gospod videl nekoč boljše čase (kdo izmed nas jih ni, vzdihovanje po njih je takorekoč obvezno).

Ko se je torej odločil, da proti vsem običajem opravi svoje potovanje že na pomlad, je odpovedal ure, kupil vozovnico za tja in nazaj in na dolgo in široko izprašal vest gospodični v potovalni pisarni. Nato je zbral svoje stvari (žene, ki bi opravila to delo zanj, stari gospod ni imel) in se nekega jutra z globokim vzdihom človeka, ki ima vse skrbi in neuprjetnosti za seboj, namestil v oddelku tretjega razreda, pod katerim je na zunanji strani visel napis »Beograd - Pariz«.

Voznja do Pariza ni dala v ničemer slutiti, da se zbira nad glavo starega gospoda črn oblak. Gledal je sprva za-

Sportna nedelja

Zmaga Primorja v Sarajevu

Moštvo Primorja je včeraj v tekmi proti sarajevski Slaviji osvojilo obe točki in zasedlo s 4 točkami sedmo mesto v tabeli — V vodstvu so ostali Hajduk, Jugoslavija in Gradjanski, „outsiderji“ so Concordia, Vojvodina in Slavija (S.)

Ljubljana, 2. aprila.

Današnja nedelja nam je prinesla V. kolo državnega prvenstva in pet novih rezultatov v ligi. Največje presenečenje — vsaj za območje našega področja — je prva zmaga našega zastopnika, enajstotice Primorja, ki je na igrišču Slavije v Sarajevu dosegel prvo zmago v tej hudi konkurenci in se s 4 točkami povzpelo z zadnjega na sedmo mesto v tabeli. Kolikor se da povzeti iz kratkega poročila, je naše moštvo zaigralo z elanom in srcem, kar mu je to pot prineslo zmago celo nad tehnično boljše nasprotnikom. Naj bo današnja zmaga enajstotice Primorja nova pobuda, da bi še dalje uspešno zastopala slovenski nogomet v tekmah za najvišji naslov v našem nogometu.

Druge presenečenje dneva je zmaga Haška nad Hajdukom, ki je s tem izgubil prvo tekmo, vendar pa se je zaradi ugodne razlike golov še vedno obdržal na vodilnem mestu. Med vodilna tri moštva s 6 točkami se je z današnjo zmago nad Vojvodino uvrstil tudi zagrebški Gradjanski, med tem ko je moral drugi zastopnik Zagreba pustiti obe točki v Beogradu in zaradi tega padel na 9. mesto.

Da je osleška Slavija dobro moštvo, smo videli že v Ljubljani. Danes je moral njemu dobro formo občutiti beograjski Bask, ki je moral s porazom oditi iz Osijeka. Tudi Bask je s tem porazom izgubil tri mesta v tabeli.

Po današnjih tekmah kaže tabela naslednjo sliko:

Hajduk	4	3	0	1	8:2	6
Jugoslavija	4	3	0	1	7:3	6
Gradjanski	4	3	0	1	7:4	6
Slavija O.	5	2	1	2	7:4	6
BSK	5	2	1	2	7:7	5
Haška	4	2	0	2	4:3	4
Primorje	5	1	2	2	7:10	4
Bask	5	2	0	3	9:14	4
Concordia	4	1	1	2	7:6	3
Vojvodina	4	1	1	2	5:10	3
Slavija S.	4	0	2	2	5:8	2

Primorje : Slavija (S) 2:1 (1:0)

Sarajevo, 2. aprila.

Danes se je vršila tukaj zelo razburjujoča tekma za prvenstvo Jugoslavije v

ligi, v kateri je tehnično boljše moštvo podleglo odločnejši in pogumnejši enajstotici. Primorje se je poslužilo visoke igre na krila, Slavija pa je mnogo kombinirala in pokazala veliko večjo tehnično sposobnost. V ostalem so bili domačini še tako nesrečni, da so v drugem polčasu ob stanju 1:1 zastreljali prisojeno enajstmetrovko.

Prvi gol, ki je prinesel vodstvo Primorju, je padel v 23. min. iz prostega strela. Po odmoru je bila igra takoj bolj ostra. Že v 1. min. je Slavija izravnala rezultat. Filipović je po krasni kombinaciji poslal neubranljivo v mrežo. Za njim je prišel na vrsto Zagorac kot eksekutor prisojene enajstmetrovke, ki pa je ni spravljal med drogeve. Od tega trenutka dalje je bila igra za Slavijo izgubljena. Primorje je kazalo vedno več elana in v 27. min. je ustrelil Lujo tudi drugi gol za Primorje.

Tekmo je sodil g. Rosenfeld iz Zagreba dobro.

Kakor nam sporočajo iz vrst ASK Primorja, bodo simpatizerji in prijatelji kluba drevi ob pol 21. počakali svoje moštvo, ki se bo vrnilo z brzovlakom preko Zagreba, z gobjo in mu prireditelj svecan sprejem. Sportno obkinito se vabi, da se tega sprejema udeležijo v čim večjem številu in da našemu slovenskemu zastopniku v ligi novo pobudo za nadaljnje vztrajanje v borbi za naslov državnega prvaka.

Haška : Hajduk 1:0 (1:0)

Zagreb, 2. aprila.

Današnja prvenstvena tekma med Haškom in Hajdukom, ki jo je vodil sodnik g. Rakić iz Sarajeva nerutinirano, je privabila na igrišče okoli 4000 gledalcev. Igra je bila zelo živahna. Hajduk je bil v premoči samo četrte ure, nato pa je prevzel glavno vlogo Haška, ki se je vse bolj uveljavljala. V 36. min. je po lepi kombinaciji na levi nenaodoma s strani iz daljave 16 m Polc poslal bombo, ki je obšla. Po odmoru je začel Hajduk zopet napadati, toda Haška mu je kmalu odvzel iniciativo. V 8. min.

je Lemešić zamudil krasno priložnost za gol. Hajduk je igral zdaj na izravnanje, toda Haška se ni dal več presenetiti.

Slavija (O) : BASK 4:2 (2:0)

Osijek, 2. aprila.

Današnja prvenstvena tekma v Osijeku se je končala z razmeroma visoko zmago domačinov. Slavija si je že pred odmorom zagotovila dva gola naskoka po Brajčiču in Cvetkoviću. Po odmoru je Bask po desni zvezi zabil svoj prvi gol, toda v 34. min. je Andučić iz kota povisal rezultat na 3:1 za S. V 40. min. je sodnik prisodil proti Slaviji enajstmetrovko, iz katere je Bask zabil svoj drugi gol. Sodil je g. Segedinski.

Gradjanski : Vojvodina 2:0 (0:0)

Novi Sad, 2. aprila.

Za današnjo tekmo za ligo je bilo vreme zelo neugodno. Med temo je bil močan veter, dež pa je že prej razmočil tla. Do odmore je ostala tekma brez gola. Vojvodina je v napadu brez Markovića igrala zelo nepovezano in brez kombinacije. Po odmoru je Gradjanski pritiskal in dosegel v 3. min. po Živkoviću prvi, v 35. min. pa po Šiposu drugi gol. Navijači Gradjanskega, ki jih je v Novem Sadu precej, so sprejeli zmago svojih z burnim veseljem.

BSK : Concordia 2:0 (2:0)

Beograd, 2. aprila.

Današnja tekma med BSK in Concordio za točke v ligi je obiskala okoli 5000 gledalcev. BSK je bil kar splošno v premoči in že v 18. min. je Stevović efektno zabil prvi gol. Že 2. min. kasneje je moral De, prvi braniti oster strel Tirmanića, ki ka mu ni ostal v rokah. V tem hipu je priskočil Marjanović in potisnil žogo v desni kot ter postavil končni rezultat. Concordia si je pozeje opomogla, toda ni mogla doseči nobenega gola. Napad, posebno pa Lolić v levi zvezi, je igral zelo šibko. Tekmo je zelo objektivno sodil g. Ames.

Tekmo je sodil g. Vidic — v splošnem dob. O. Publike je bil orecej.

Nogomet v Celju

Atletiki (Celje) : Laško 8:1 (3:1)

Celje, 2. aprila.

Danes popoldne se je na igrišču pri Skalni kleti odigrala prva letošnja prvenstvena tekma med celjskimi Atletiki in Laško. V prvem polčasu je sodnik odredil eno minuto molka v počastitev spominu člana Atletikov, pokojnega urednika Schauerja. Prvi polčas je bila igra precej izenačena, v drugem so Laščani znatno popustili. Atletiki so igrali visoko igro, Laščani pa v splošnem zelo postrvnovalno. Najboljši njihov mož je bil vratar, ki je ubranil več strel. Gledalcev okrog 200. Sodnik g. Janežič je bil površen. En gol za Atletike v drugem polčasu je rezultiral iz enajstmetrovke.

Ostale nogometne tekme

Ljubljana: Prvenstvene II. razreda: Kotran: Slovan 3:0 (0:0), Disk (Domžale): Reka 1:1 (1:0), Hermes:Jadran 3:1 (2:0). Prijeteljske: Hermes:Zadruga 2:1 (0:1). Jesenice: Primorje 1:1, Bratstvo 5:1 (3:1). Dunaj: Hakoah:Admira 1:0 (0:0), Vienna:FAK 6:1 (2:1), FC Wien:WAC 2:0 (1:0), Wacker:Libertas 1:0 (1:0). Budimpešta: Hungaria:III. okraj 2:1, Bocska:Ujpest 4:2, Szeged:III. 1:1, Ferencvaros:Soroskar 6:0, Attila: Somogy 2:1, Kispest:Nemzeti 4:4.

Praga: Bohemians:Slavia 2:1, Viktorija žizkov:Liben 3:1, Kladno:Sparta 3:2, Viktoria Plzen:Teplitz FC 2:1, Nachod:SK Plzen 1:1.

Berlin: Hertha:Sportverein 1892 2:2, Fürt: Sp. V. Fürt:Phönix 2:0.

München: I. FC Nürnberg:München 1860 1:1.

Pforzheim: Badenska:Alzacia 6:2, Zeneva: Italija:Svica 3:0.

Novara: Italija B:Svica B 5:0.

Tekma med Bosanci in Dalmatinci. V soboto popoldne se je vršilo zanimiva tekma med akademiki Bosanci in Dalmatinci. Bitka je bila zelo razburljiva in so jo navijači spremljali burno. Med Dalmatinci je bil najboljši »Cvabac«, med Bosanci pa »Bora-Pop«.

ASK Primorje. Predsedstvo. Seja sanjskega odbora bo v torek ob 20., seja eksekutivne ob 21. v posebni sobi restavracije Slamić. Na prvo vabilen gg. dr. Birs, ravnatelj šetina, dr. Dougan, Stanko, Sancin, Savo; na drugo gg. ing. Debelak, ravn. Custović, Judovec, Kralj in načelniki sekcij gg. dr. Prodan, Buljević N. in Sketelj Janko. — Predsednik.

ASK Primorje (nogometna sekcija). Danes ob 20. seja sekcijskega odbora pri Činkolotu.

Hermesova kolesarska sekcija ima drevi ob 20. v gostilni Belic odborovo sejo, na katero se pozivajo vsi odborniki.

Nova nemška križarka

Wilhelmshafen, 2. aprila. AA. Včeraj so na svečan način in v prisotnosti Papena, Blomberga in admirala Raederja spustili v morje novo nemško križarko. Njeno ime je vlada do zadnjega držala v tajnosti. Krstih so jo na »Scheer« v spomin na zmagovalca v bitki pri Jütlandu.

Požar na »Atlantique« delo sabotaže

Pariz, 2. aprila. AA. Komistija, ki je imela nalogo preiskati vzroke požara na parniku »Atlantique«, je poslala mornariškemu ministru svoje definitivno poročilo, v katerem izraža prepričanje, da je bil požar na »Atlantique« delo sabotaže.

Cross-country za državno prvenstvo

Včeraj se je vršil ob številni udeležbi občinstva na igrišču Železničarja v Mariboru dobro uspeši cross-country za prvenstvo Jugoslavije — Med poedinci je zmagal Krevs (Primorje) v času 34:39 3/4, med moštvi pa moštvo Primorja z 32 točkami

Maribor, 2. aprila.

Danes je JLAS po svojem poverjenstvu v Mariboru priredil na novem igrišču Železničarja letošnji cross country za prvenstvo Jugoslavije. Prireditelj je uspeša v vsakem oziru. Dejstvo, da je mestni župan mariborski g. dr. Lipold prevzel pokroviteljstvo nad prirediteljem, je še bolj

dvignilo njen pomen

ter obenem dokazalo, da so se začele zanimali za naš sportni pokret tudi najvišji samoupravni predstavniki. Atleti so jim za naklonjenost kar najbolj hvaležni. Ker je bila prireditelj tudi v reklamnem oziru prav dobro pripravljena, je bil tudi poset nad vse odlične. Teren na igrišču in markacija tekmovalne proge je bila prav dobra, zlasti slednja je bila vzorna. Prireditelj se počastil s svojo navzočnostjo podžupan gosp. Rudolf Golouh v zastopstvu pokrovitelja, sreski načelnik Milan Makar, narodni poslanec Krejčič in razni drugi javni funkcionarji.

Tekmovanja za naslov državnega prvaka v cross countryu so se udeležili vsi vodilni atletski klubi iz države, in sicer SK Maraton, Concordia in Haška (Zagreb), Ilirija in Primorje (Ljubljana), ter Maraton, SK Maribor in SK Železničar iz Maribora. Z 10 minutno zamudo, ki je nastala zaradi tega, ker so gledalci, ki so morali hoditi preko tekmovalne proge, prihajali nepozno, je dal starter g. dr. Scheibl znak za start 36 atletov.

Že po nekaj sto metrih so prešli v vodilno skupino šporni, Krevs, Grad, Kovačič, Grmovšek in Podpečan, ki so z neznatnimi spremembami ostali v vodstvu do konca. Med tekmovalcem je izstopilo 11 atletov. Podrobni rezultati so bili naslednji:

1. Krevs (Primorje), 34:39 3/4, 2. Ger-

movšek (Maraton, M) 35:33 3/4, 3. Straub (Železničar) 35:48, 4. Šporn (Ilirija) 36:26, 5. Podpečan (Z) 36:33, 6. Stanislav (Maraton Z.) 36:36, 7. Bručan (I) 36:40, 8. Osterman (I) 36:45, 9. Kovačič (P) 36:57, 10. Zoraga (P) 37:30, 11. Predalič (Concordia) 37:31, 12. Sindelar (C) 37:46, 13. Štruelc (M. M.) 37:47, 14. Gaberšek (P) 37:59, 15. Zemljak (M. Z.) 38, 16. Grad (P) 38:15, 17. Herić (Z) 38:16, 18. Senčar L. (I) 38:36, 19. Kebrić (M) 38:58, 20. Govedić (Z) 39:14, 21. Kumer (M. Z.), 22. Senčar (I), 23. Seidler (M. M.), 24. Ribarić (Maribor), 25. Belas (M. Z.).

Po moštvih je bil plasman naslednji:

1. Primorje (Krevs, Kovačič, Zoraga, Gaberšek) 32 točk;
2. Ilirija (Šporn, Bručan, Osterman, Senčar) 34 točk;
3. Železničar (Straub, Podpečan, Herić, Govedić) 39 točk;
4. Maraton, Maribor (Germovšek, Štruelc, Kebrić, Seidler) 48 točk;
5. Maraton, Zagreb (Stanislav, Zemljak, Kumer, Belas) 57 točk.

Zastopnik Primorja je proti vrstnemu redu moštve vložil priziv, češ da je tekač Grad tekel eno »rundo« preveč. Razsodišče je protest zavrnilo z utemeljitvijo, da Gradov plasman še tako ne bi vplival na rezultat moštva.

Po končanem tekmovalstvu so bili ob 13. v veliki dvorani hotela »Orel« razglašeni rezultati in razdeljene nagrade. Pri tej priložnosti je govoril podžupan gosp. Golouh v imenu mestne občine mariborske in čestital savažu za lepo uspešno prireditelj, ki je imela tudi velik propagandni pomen. Za njim so govorili še dr. Scheibl, tehnični referent JLAS g. Dobrin in zastopnik Primorja g. dr. Prodan, ki so se vsi zahvalili mestni občini za podporo pri organizaciji te prireditve.

Pletilci dravske banovine so zborovali

Ljubljana, 2. aprila.

Danes dopoldne se je ob lepi udeležbi vršila v Trgovskem domu druga glavna skupščina Združenja pletilcev za dravsko banovino v Ljubljani. Otvoril je zbor predsednik g. Henrik Franzl, ki je po pozdravu podal poročilo o delu v preteklem letu. Navajal je med drugim velike težave pletilskih podjetij, ki so mogla spriti hude krize lani izvesti povprečno le 35—40% kapacitete. Dalje je govoril o hudih davčnih obremenitvah, o kreditnih težokah, o socialnih dajatvah, o šušmarstvu, o delu združenja za člane in o drugih zadevah, ki se tičejo pletilske stroke. Poročilo je zaključil s pozivom na slogo, ker je le v slogi moč.

Tajnik g. Karel Soss je podrobneje očitel vse akcije združenja v korist pletilske stroke, ki ji v današnjih razmerah ni postlano na rožicah. Iz poročila povzamamo, da je bilo l. 1930 na podlagi seznamov sreskih načelstev v vsej dravski banovini 305 pletilskih obrtnikov, a združena je štela ob ustanovitvi 298 članov. Danes šteje združba 273 članov, ki zaposlujejo 322 pomočnikov in imajo v učni dobi 32 vajencev in vajenk. Poročilo se bavi z vsemi vprašanji, ki se tičejo te stroke.

Razkritje zločina po treh letih

Novo mesto, 1. aprila.

Sredi decembra leta 1930. so našli kmetje vrh Golobinjaka pri Mirni peči v snegu na neki njivi mrtvega 20letnega posestniškega sina Antona Jarca iz Globodola. Vsi so mislili, da se je fant napil, obital v snegu in zmrazil. Zaradi tega je bil po običajnem mrliškem pregledu izvršen tudi pogreb. Pozneje pa so se začele po vsej okoliščini govorice, da je bil mladenič padel in ubit. Po preteku nekaj tednov so po nalogu novomeškega sodišča mladeniča odkopali in izvršili obdukcijo, ki je ugotovila, da je imel pokojnik zaradi silnega udarca z nekim topim predmetom razbito lobanjo.

Zagonetna mladeničeva smrt je dala mnogo opravka mimopeskim orožnikom, ki so po dolgotrajnem in vestnem zasledovanju naposled le izsledili ubijalce. Včeraj s aretirali brata Alojzija in Antona Plavca in njegovega tovariša Ignaca Kovačiča iz Spodnjega Golobinjaka pri Mirni peči. Ugotovilo se je, da so trije s pokojnim Jarcem 14. decembra leta 1930. pili v neki zidani ter se v vinjenosti z njim spili. Vsi trije so na Jarca navallili z gorjatkami. Eden od njih je potem težko poškodovanega Jarca prevrnil preko hriba na njivo, kjer je obelžal in umrl. Dva fanta, ki sta vse to videla, sta o zločinu dolele molčala, ker sta se bala maščevanja. Ker pa so o zločinu v zadnjem času pričle se neke druge okoliščine, sta vse izpovedala in so sedaj oba Plavca in Kovačiče izročeni novomeškemu okrožnemu sodišču.

Medvodski občani in poštna uprava

Že več let prosimo poštno upravo, naj bi nudila našim krajevnim potrebam zadostno pismensko dostavo. Najuglednejši predstavitelji naše velike občine so trkali na vrata, a vse ni nič pomagalo, ostalo je vedno le, žal, pri obljubah in zagotovilih. Ne moremo si razlagati, kako je vendar to, da se ponekod vrši poštna dostava v vsako najmanjšo vasico, naj bo oddaljena od pošte tudi po 2 do 3 ure. Tu v Medvodah, ki jih prištevamo k širši okolici mesta Ljubljane, je pa dostava pism in denarja skrajno nezadostna. Upoštevati bi se mogla močno razvita industrija, obrt in kmetijstvo, ko je vendar zanj redna dostava pošte eminentne važnosti. Pošta Medvedove dostavlja le v vasi: Zgornje in Spodnje Pirnice, Vikrče in Vrje. Ti kraji so oddaljeni od pošte do 2 uri. V najbližje kraje, kakor so: Preska, sedež šole, župnišča, raz-

nih tovarni in trgovskih obratov: Vaše, Gorice, kjer je ena največjih tovarni papirja, dalje Ladja in Svetje, se pa dostava sploh ne vrši, čeprav so ti kraji oddaljeni od pošte le 1 km.

Naša Gorenjska, ki naj bo središče tajskega prometa, se s takimi hibami v narodnem gospodarstvu ne more ponašati. Medvede imajo državno pošto, ki izkazuje velik promet, ima pa za vsa poštna opravila uradnišča in služiteljska, le po enega uradnika in enega služitelja. Razumljivo je, da vlada med občani zaradi tega (nezadostna ekspanzivnost in dostava) splošno nezadovoljstvo. Posebno se zategadelj, ker so znani primeri, da so pošte s slabšim prometom in ožjim dostavnim rajonom bolj postržene v uradniških in služiteljskih močmi. Nujno je potrebno, da se pošti dodeli še po en uradnik in dostavljalec. Le tako bo mogla pošta vršiti svojo nalogo v polno zadovoljstvo prebivalstva. Ni koristno, ako mora človek čakati na pošti po cele ure, da pride na vrsto, hoditi po pošto v dežju in snegu, ali pa poleti, ko je dela čez glavo. Zato ponovno prosimo za skorajšnjo odpravo desolantnih razmer. Na novega poštnega ravnatelja g. dr. Tavzesa se zanašamo, da nam ustreže in pomaga, ker ga poznamo kot moža, ki ga je vsa javnost ob nastopu odkritosrečno pozdravila.

Prebivalci občine Medvede.

Veslaška tekma Oxford-Cambridge

10. zaporedna zmaga Cambridgea. London, 2. aprila. ga. Na reki Temzi se je včeraj vršila 85. tradicionalna veslaška tekma med univerzama Oxford in Cambridge, ki jo je letos desetlet zaporedoma z veliko premočjo odločila osmerka Cambridgea v svojo korist. Moštvo Cambridgea je prevozilo prvo v času 20:27 in prišlo pred nasprotniki za dolžino dveh in pol bolnov prej na cilj.

Cambridge je z žrebom dobil boljše prostora za start in progo ob južnem bregu Temze. Po krasnem startu so prevzeli vodstvo veslači Oxforda, vendar so jih kmalu dohiteli nasprotniki. Že pri Hamersmith-Bridgeu so bili veslači Cambridgea pred njimi in po dveh miljah vožnje se je zvišala razlika na področju čoln. To razdaljo sta držali moštvi tri milje, nato pa so veslači Oxforda še bolj popustili in od četrte milje dalje so imeli boljši dva čolna in pol naskoka, ki so ga obranili do konca.

Moštvo Cambridgea je prispevalo na cilj v dovolj sveži kondiciji; tovariši z univerze so ga burno pozdravljali ter na razmenih odnesli v klubske prostore. Na obeh straneh Temze se je zbralo več desetstotil gledalcev, ki so od starta do cilja podžigali svoje ljubljence.

Ilirija in Maribor — remis

V prvi tekmi za podsavezno prvenstvo sta Ilirija in Maribor delila točki — Vodstvo je ostalo Mariboru s 5 točkami, ki mu s točko razlike sledi Ilirija

Maribor, 2. aprila. Na igrišču ISSK Maribora se je danes popoldne pričelo prvo kolo v tekmovalstvu za podsavezno prvenstvo, in sicer sta se srečala stara rivala, ljubljanska Ilirija in ISSK Maribor. Ni mnogo manjkalo, pa bi bila ljubljanska enajstotica priredila mariborskemu nogometnemu občinstvu veliko iznenadenje. Kljub temu, da ni bil predveden prvotni razred nogometa, je občinstvo vendar prišlo na svoj račun razen ožjih ljubskih pristavev, ker je bila tekma zelo živahna, na žalost pa tudi zelo ostra.

V predtekmi je nastopila rezerva Maribora proti rezervi Železničarja in zmagala z 2:0 (1:0). Sodil je g. Mohorko.

Ilirija : Maribor 1:1 (1:0)

Z majhno zamudo se je nato začela glavna bitka. Sodniku g. Zupanu iz Ljubljane sta se predstavili moštvi v naslednjih postavah.

Ilirija: Dobrič, Berglez, Janec, Beklak, Vardič, Unterreiter, Pfeifer, Verovšek, Svetič, Lašič, Ilvar.

Maribor: Mirkovič, Savo, Bertencelj, Kokot, Kirbiš, Kukanja, Miro, Najzar, Bertencelj, Privršek, Zemljič.

Moštvo Ilirije je podalo

bolj homogeno celoto.

V obrambi je imela Ilirija trio, ki je bil zanesljiv, le Janec se ni mogel povsem enakovredno uvrstiti v to formacijo. Krilci so bili v prvem polčasu prav dobri, v drugem polčasu pa premalo odločni. Defenzivno so bili šibkejši — zlasti Vardič — in tako si je mogel nasprotni napad, ki sicer ni bil na višku, ustvariti nekaj pravih nevarnih situacij. Napad je imel težko stališče v borbi z dobro razpoloženo nasprotnikovo srednjo vrsto; ko pa se je peril preko te ovire, so nastale pred golom zelo kočljive situacije. Premajhna odločnost za končni strel je preprečila boljše izkupiček, deloma pa sta to opravila nasprotna branilca. Moštvo se v splošnem odlikuje z dobro tehnično podlago, ima koristen start in razumevanje za plasiranje.

Moštvo Maribora se išče! Že v vseh letošnjih tekmah v napadu ni hotelo funkcionirati in še vedno se za ta del moštva ne more najti prave solucije. Tudi v današnji tekmi se

napad ni pokazal v dobri luči.

Edini aktivni moči v napadu sta bila Zemljič in Bertencelj. Notranji trio se ni razumel. Desna stran napada je bila sicer malo boljša kot v zadnji tekmi, vendar pa še dokaj slaba. Poedinci ne znajo »stopati« in tudi kombinatorno niso bili na višini. Pri toliko uporabljivih žogah kot jih je napad dobil po odmoru od zadaj, bi bil vsak drug napad dosegel večje koristi. Današnji neuspeh Maribora gre izključno na račun nerazne igre napadalne vrste. Krilci so bili dobri, posebno po odmoru, med tem ko pred odmorom niso pametno prenašali igre. Ožja obramba je bila edina formacija, ki je prekašala svojega nasprotnika, dasi je tudi za malenkost popustila v nekdanji sigurnosti. Vratar ni imel mnogo posla.

Igra sama se je gibala

na povprečni višini

in je bila tipična borba za točke. Glavna bitka se je izvajala v prvem polčasu, kjer je prevladovala večinoma Ilirija, po

